

Příběhy k biřmování

Wilhem Hünermann

Příběhy k biřmování

Wilhem Hünemann

Mladí přátelé,

Pán Ježíš nás všechny svým hlasem a svatým křtem volá do společenství církve. K plnosti svátosti křtu náležejí ještě další svátosti - zvláště pravidelně se spojovat se Spasitelem ve sv. přijímání a zapojit se do života církve svátostí křesťanské dospělosti - biřmováním. Je to svátost, která z nás vytváří svědky a statečné vyznavače Ježíše Krista. Vždyť i nám všem platí jeho slova: Budete mými svědky až do končin světa. Jako mne poslal Otec i já posílám vás. A k tomu stejně jako apoštolové i my potřebujeme sílu a oheň Ducha Svatého. Po sestoupení Ducha Svatého na apoštoly shromážděné ve společenství s P. Marií a ostatními učedníky v Jeruzalémě začali apoštolové neohroženě hlásat evangelium slovy, skutky, utrpením i mučednickou smrtí. Po jejich vzoru chceme i my vždy statečně se hlásit k P. Ježíši, jak to činil sv. Cyril a Metoděj, sv. Václav, sv. Ludmila, sv. Anežka i ostatní známí i neznámí svatí našeho národa až do posledních dnů. Chceme především v sobě přemáhat zlo, konat dobro a šířit u svých bratří a sester Boží království.

K tomu všemu nám chce pomoci i překlad všech těchto příběhů. Jejich autor P. Wilhem Hünnermann není u nás autor neznámý (pokus se seznámit i s jinými jeho knihami). Překlad pořídil kněz misionář - redemptorista (letos zemřelý) P. Jiří Kabát, který pro vyznání víry, její šíření a věrnost církvi mnoho vytrpěl. Proto s láskou ho pořídil i pro sebe.

P. Josef Břicháček CSsR

Svatá Hora o svátku Neposkvrněného Početí P. Marie 1990

Prodavač růží z Jericha

Hvězdy ještě zářily nad střechami a cimbuřemi Jeruzaléma. Noc však byla plná hlučného neklidu. Poutníci, kteří přišli na svátky letnic, se v nekonečných řadách tlačili v branách a ulicích. Jedni zpívali žalmy, druzí tlachali. Prodavači vychvalovali své zboží, vítané občerstvení po dlouhé pouti. Všechny ulice se změnilly v bazary, kde prodavači a řemeslníci nabízeli své výrobky.

V blízkosti Davidovy brány postavili svůj stánek dva muži.

"Růže z Jericha," volal Bartimeus zvučným hlasem.

"Datle, mandle a fíky z Jericha," snažil se ho překřičet jeho soused, holohlavý Baruch. "Kupte si vzácné ovoce, které vyrostlo u svatých pramenů Elizeových. Lahodí ústům a osvěžuje duši."

Tu a tam některý poutník něco koupil, ale obchody šly hůře než jindy. Vždyť žně dopadly letos uboze a denárů bylo v měšci pramálo.

Rozmrzele hleděl plešatý Baruch na řady žebráků, do jejichž misek padalo víc mincí než na stůl poctivých prodavačů.

"To jsme víc vydělali, když jsme žebřali u bran Jericha," mručel.

"Ano, ale tehdy jsme byli slepí a nyní vidíme," upozorňoval Bartimeus.

"Co mi pomohou oči, když obchody jsou o to hůř?"

"Ty jsi nevděčník. Nevíš už, jak jsme byli šťastni, když nám nazaretský Divotvůrce otevřel oči? Bylo to jednoho zimního dne a déšť se lil v proudech. Byli jsme docela promočeni a zmrzli k politování. Potom však přišel On. Volali jsme k němu a on se otázel: Co chcete, abych vám učinil? Já jsem odpověděl: Pane, ať vidíme! A on vložil ruce na naše oči, a ty se otevřely."

Spatřili jsme ho, prvního člověka po noci naší slepoty. Nikdy na něho nezapomenu. Stále vidím jeho vážný dobrotivý pohled, pronikající až do hloubi srdce."

"Byl asi ve spolku s ďáblem," mručel Baruch. "Proto ho přibili na kříž."

"Jak se můžeš rouhat tomu, kdo nás uzdravil? Ano, já jsem ho viděl. Bylo to před velikonoce a prodával jsem růže jako dnes. Tu kráčet kolem mne, těžký kříž na svých ramenou, že pod ním téměř padal. Bylo mi, jakoby slunce bylo zas tak temné, jako když jsem byl ještě slepý."

"Potom tedy všš, jakou potupnou smrtí zemřel. Nevyplatí se víc o něm mluvit. Kupte datle a fíky od svatého pramene Elizeova v Jerichu!" pobízel Baruch kolemjdoucí.

"Mnozí říkají, že vstal ze svého hrobu."

"To jsou pohádky pro blázny a děti. Nikdy nebylo slýcháno, aby mrtvý vstal."

Vysoký muž s krásným otevřeným čelem a jasnými zářícíma očima přistoupil k Bartimeovu stánku a chtěl několik růží. Prodavač ochotně nabídl své květiny. Když si však ve světle zářící olejové lampy prohlédl obličej cizince, najednou sebou trhl a zakoktal:

"Já tě přece znám, pane. Nebyl jsi s Ježíšem nazaretským, když mi vrátil u brány Jericha zrak?"

Zamyšleně pohlédl na kupce i na jeho druha, potom přikývl a řekl tlumeným hlasem:

"Ano, už tě poznávám. Ty jsi Bartimeus, syn Timeův z Jericha."

"A kdo jsi ty?"

"Já jsem Filip z Bethsaidy, rybář od jezera Genezaretského než mě Mistr povolal."

"Řekni mi, je to pravda, že vstal z mrtvých?" ptal se rychle Bartimeus.

"Ano, vstal!" odpověděl apoštol slavnostně. "Drželi jsme jeho ruce ve svých a jedl s námi."

"Zas jeden, kdo vypravuje lživé pohádky," hučel holohlavec. "Asi jste udělali dobré obchody se svými kouzly, když můžeš kupovat své milé růže."

"Ano, jsou pro paní, kterou miluji," odpověděl Filip s úsměvem. "Pro Mistrovu Matku," připojil tiše.

"Ó, pak si je vezmi!" naléhal Bartimeus a vnutil mu několik ze svých nejkrásnějších růží. "Ani žebráckou drachnu nebudeš za ně platit."

"Bůh tě odmění za tvou dobrotu, bratře!" řekl mladík upřímně.

"Ty jsi docela ztratil rozum!" vysmíval se Baruch. "Jen blázen rozdává své zboží."

"Nevrátil Mistr i tvým očím světlo?" ptal se Filip vážně.

"Co je ti po tom?" rozlobil se prodavač fíků. Pak se obrátil na kolemjdoucí a křičel ukazuje na apoštola: "Haló, lidé! Tady je jeden z učedníků toho podvodníka z Nazareta. Seberte ho a ved'te před veleradu! Tvrdí, že ten rouhač Ježíš vstal z mrtvých."

Ve chvíli se tísnil kolem stánků celý zástup poutníků.

"Učedník Ježíšův? Kdo to je?" volali někteří.

"Co je nám po zločinci, kterého přibili na kříž?" smáli se potupně druzí.

"Byl to divotvůrce, velký před Bohem a vším lidem," bránili ho někteří.

"Blázen, který měl raději zůstat u ponku svého otce," ječela jedna žena z Nazareta.

"Tady je jeho učedník!" šťval Baruch. "Ten s růžemi v rukou. Dovedte ho k veleradě!"

"K veleradě s ním!" opakovali někteří a chtěli se ho zmocnit. Tu přišli sluhové velekněží a ptali se po příčině rozruchu.

Filip zbledl. Několik rukou už sahalo po jeho plášti. Ale Bartolomeus zhasl svou lampu a vytáhl apoštola ze zmatku do noční tmy. Několika tnavými, postranními uličkami utekl apoštol a došel posléze do domu, v němž byla Matka Ježíšova spolu s učedníky. Vtrhl do horní místnosti, v níž je Pán nasýtil svým tělem a krví. Bez dechu vypravoval o nebezpečí, jemuž s bídou unikl.

"Bude lépe, když o svátcích nikdo neopustí dům," mluvil Šimon Petr starostlivě. "Snadno by mohlo v městě dojít k novému vzbouření, kdy by nikdo z nás už nebyl jist životem, ani ty, Marie!"

"Nemějte žádný strach," odpověděla Matka Páně s úsměvem. "Náš život je v rukou Božích. Proč bychom se měli lekat?"

"Přinesl jsem ti růže, drahá Paní," řekl Filip. "Růže z Jericha. Pán je měl vždy zvlášť rád."

"Děkuji ti, Filipe!" odpověděla svatá Panna a vzala květiny s něžnou péčí do svých rukou. "Jsou červené, jako krev, která tekla z ran mého Syna."

Skříčené ticho se uložilo na shromážděné. Všichni apoštolé se zabrali do svých myšlenek. S úzkostí naslouchali každému šumotu, který přicházel z ulice. Co by se stalo, kdyby je tu vyslídili? Jak snadno by je mohl poštvaný dav vzít a vléci před soudce. A pak? Snad i na ně čekala cesta na Golgotu.

Co s nimi vůbec bude? Ode dne Nanebevstoupení byli společně ve večeradle a už dávno by se asi vrátili do Galileje, kdyby mezi nimi nebyla Matka Páně a nenabádala je k vytrvalosti. Spasitel jím přece přikázal, aby zůstali v městě, než budou vyzbrojeni silou shůry

Potom měli jít jako jeho svědkové do celého světa, z Jeruzaléma po Judsku a Galileji, ano až do končin země.

Jak mají ubozí, vystrašení, nevzdělaní rybáři vyplnit misijní příkaz?

"Bude asi lépe, když se zas vrátíme ke svým sítím!" mnil posléze jeden z apoštolů a druzí mu zamyšleně přikyvovali.

"Zůstaňte a čekejte!" odpověděla Matka Páně rozhodně.

"Nač máme čekat?" ptal se Tomáš ustaraně.

"Na Ducha svatého," odpověděla Maria slavnostně.

"On ho zaslíbil," řekl Jan, miláček Páně. "Chovám každé jeho slovo dosud v srdci."

"Řekni nám je," prosil Ondřej.

"Já budu prosit Otce, a on vám pošle jiného Utěšitele, aby s vámi zůstal na věky, Ducha pravdy, kterého svět nemůže přijmout, protože ho nevidí a nezná. Vy však ho dostanete a on u vás zůstane a bude ve vás bydlet. Nezanechám vás sirotky."

A tu jakoby se malé olejové lampičky rozzářily při svatých slovech, která Jan pronesl se sepjatýma rukama.

"Mluvil spolu o útěše a o utrpení," vzpomínal Šimon Petr. "Až přijde Utěšitel, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, který z Otce vychází, on vydá svědectví o mně. I vy budete mými svědky, protože jste se mnou od počátku. To jsem vám řekl, abyste se nade mnou nepohoršili. Vyženou vás ze synagog. Ano, přijde hodina, kdy každý, kdo vás zabije, bude myslet, že tím Bohu slouží."

"Tak je to," přikývl Tomáš sklíčeně. "Je to smrt, na co čekáme."

"Čekáme na život," odpověděla Maria. "Modleme se, bratři, už je blízko hodina, kterou Pán slíbil."

Noční hvězdy ustoupily záři jitra. Stále nové zástupy táhly brannými Jeruzaléma. Z celého světa přicházeli poutníci, bylo je slyšet mluvit všemi jazyky a řečmi. Byli tu řemeslníci z Malé Asie, tkalci koberců z iránských hor, hrnčíři a rybáři z Mezopotamie, egyptští prodavači pšenice, Kréťané, Arabové, věřící ze žhavé Kyrenaiky, poutníci z Říma. Všichni hovořili řečí své vlasti, ale všechny je spojovala víra v Hospodina, jehož chrám stál na hoře Sionu.

Trubky chrámové ohlašovaly východ slunce. O třetí denní hodině zazněl hukot jako silná bouře.

Poutníci udiveni naslouchali. Průvody uvázly.

Co to bylo za zvláštní bouři, při jejíž síle se ani větévka palmy nezachvěla?

Tu se ozval výkřik. Stovky rukou ukazovaly k nebi. Sálající žár se snášel dolů, zastavil se chvíli tiše nad jedním domem u Davidovy brány, která zářila zlatým ohněm, rozdělil se na planoucí jazyky, které jakoby pronikly do domu.

"Oheň padá z nebe!" vykřikl Baruch, prodavač fíků vylekán.
"Všechny nás spálí."

"Boží znamení," brebtl Bartimeus. "Zázrak Boží!"

"Zázrak, zázrak," šffilo se volání stovek a tisíců hlasů. Mnozí padli s chvěním na kolena, jakoby očekávali něco nevýslovně vznešeného nebo hrozného.

"Oheň ze Sinaje!" Zvolal jeden znalec Písma. "V takovém ohni mluvil Bůh k Mojžíšovi."

"Bůh k nám bude mluvit," volali jiní a klekali.

Všichni se dívali na dům, který stále ještě zářil nebeským ohněm.

A hle! Na ploché střeše domu, kolem něhož se shromáždil několkatisícový zástup, se objevili muži. Nad jejich hlavami jakoby ještě stály tajuplné ohnivé jazyky. Začali mluvit. Bouře v povětrí ustala. Daleko bylo slyšet slova mluvících.

A hle! Zázrak! Každý cizinec je slyšel mluvit ve své rodné řeči, jak vydávají svědectví o Ukřižovaném Ježíši.

Byl to zas prodavač fíků z Jericha, který se najednou hlasitě zasmál a zvolal:

"Nedejte se jimi pobláznit! Jsou plni sladkého vína!"

"Mlč!" okřikl Bartimeus posměváčka. "Jak se můžeš rouhat v této hodině?"

Tu však jeden ze dvanácti mužů, kteří stáli na střeše domu, pokynul rukou, aby umlkli.

"Já ho znám!" šeptal jeden Galilejec svému sousedu. "Je to Šimon, rybář!"

"Chceme slyšet, co nám chce říci!" zvolal druhý. Do naprostého ticha, které v davu zavládlo, zazněl hlas kněžete apoštolů:

"Vy obyvatelé Judska a hosté Jeruzalémští! Buď vám známo, dejte pozor na má slova! Tito mužové nejsou opilí, jak se domníváte, vždyť teprve začíná den. Spíše se naplnilo slovo proroka Joela:

V posledních dnech, praví Hospodin, vyliji svého Ducha na všechny lidi. Pak budou vaši synové a dcery prorokovat, vaši starci

dostanou ve snu zjevení, vaši mladíci budou mít vidění ... A každý, kdo tehdy ho bude vzývat jako Pána, bude zachráněn.

Slyšte, mužové izraelští! Bůh dal u vás Ježíšovi nazaretskému osvědčení mocnými činy, divy a znameními, které, jak víte, konal mezi vámi. A on byl vydán - Bůh to tak předem rozhodl a předpověděl - a vy jste ho rukama bezbožníků přibili na kříž a zabili. Ale Bůh ho vzkřísil, zbavil bolestí smrti. Ať je proto úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toho Ježíše, kterého jste vy ukřižovali!"

Mezi posluchači nastal velký zmatek. Hrozící pěstě se zvedaly vzhůru.

"Nechceme nic slyšet o Ukřižovaném!" volali někteří. Farizeové a členové velerady se začali vylekaně radit. Ukřižovali a pohřbili ho v domění, že bude konečně pokoj od toho neodbytného kazatele a nyní se hlásá jeho jméno jako Mesiáše znovu všemu lidu.

"Veďte je před veleradu!" horoval Baruch. "Rouhají se Hospodinu!"

Co se stalo s těmito muži? Od pátku a Golgoty se skrývali. Měli za to, že už dávno opustili město. A nyní mluví veřejně o Ježíšovi, i když musí vědět, že přiznání k němu může znamenat vězení a smrt. Jaký zázrak se stal s učedníky Ukřižovaného?

"Nechceme už nic slyšet!" zvolali někteří a zacpávali si uši.

"Odveďte je ze střechy, k veleradě s nimi!"

Ale jiní, i mnozí z těch, kdo přišli na svátky zdaleka, se tlačili blíž k domu a volali svým jazykem k Božím vyslancům.

"Bratři, povězte nám, co máme dělat!"

A Petr zvolal silným hlasem:

"Obraťte se a dejte se pokřtít ve jménu Pána Ježíše na odpuštění hříchů! Pak i vy dostanete darem Ducha svatého."

Ještě zuřila bouře povykujících množství, které nechtělo nic slyšet o jméně ukřižovaného. Ale do hluku rozbouřeného davu zazněl hlas Petrův k věřícím jako hlas dunící bouře:

"Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!"

Tisíce se nyní prodrali kupředu a postavili svými těly svědkům Božím hráz, o kterou se rozbila zběsilost jejich nepřátel. Vnikli do domu, obklopili apoštoly, kteří sestoupili do horní místnosti, mezi prvními Bartimeus, prodavač růží z Jericha.

Ve svátečním odpoledni putovali s učedníky Páně k Jordánu a dali se pokřtít. V městě Sion vznikla první obec Nového zákona - Jeho jméno nesly tisíce do celého světa.

V tutéž hodinu, kdy voda spásy omyla tělo a duši vyvolených, putovala Marie ku hrobu svého vzkříšeného Syna a ozdobila svaté místo růžemi z Jericha. Svatodušní slunce dodalo rudým květům podivuhodnou záři.

Nové Boží jaro svítilo nad Jeruzalémem. Začal den Ducha svatého a neskončí až do konce všech věků.

Po svátcích se Bartimeus vrátil do Jericha. Vedle něho šel bručivý prodavač fíků Baruch, který se marně pokoušel hovořit se svým krajanem.

"Co se ti stalo, že nemluvíš?" tázal se rozladěn. "Ztratil jsi snad řeč?"

"Ne, milý příteli," odpověděl stařec, " ale po druhé se mi otevřely oči."

Stařec v Efesu

V dílně Akvily v Efesu rachotily tkalcovské stavy. Od ranního úsvitu šuměly malé neúnavné člunky sem tam. Muži konali svou práci mlčky, držíce stanové dílce, na nichž pracovali, na kolenou, rozmotávali a spojovali vlákna, upředená z kozí srsti.

Ten den přibyl nový dělník, který konal své dílo klidně a mlčky a mimo ranní pozdrav dosud neřekl ani slovo. Občas vrhl zkoumavý pohled na muže s vážnou, nepohodou zbrázděnou tváří, který seděl vedle něho.

Posléze odložil náradí, obrátil se k svému sousedu a řekl váhavě: "Rád bych se tě na něco zeptal, Pavle." Tu zastavil i druhý svůj stav, ochotně přikývl a povzbudil ho k řeči.

"Slyšel jsem tě včera a v minulých dnech mluvit v Tyrannově škole. I já věřím v Mesiáše, kterého hlásáš. Ale mnoho z toho, co jsi říkal, bylo pro mne temné a nesrozumitelné. Chtěl bys mi to vysvětlit?"

"Jistě," přikývl Pavel, apoštol Pána, který si vydělával na své živobytí jako chudý tkadlec, aby nikomu nebyl na obtíž. "Až skončí denní dílo, rád tě vyslechnu a odpovím na tvé otázky, jak dobře budu moci."

"Je nás více," pokračoval druhý. "Navštěvujeme synagógu každou sobotu a plníme Boží zákon, jak jen můžeme. A přece jsou naše srdce plná pochybností. Víme příliš málo o Mesiáši, kterého Bůh poslal. Rabi v synagose o něm neví nic. Ty však ho hlásáš a mohl bys nám říci, co máme dělat."

"Jsi tedy křesťan?"

"Jsem pokřtěn a věřím v Mesiáše."

"Dobře, přiveď své přátele večer, vyslechnu vás."

Časně zapadlo toho zimního dne slunko do moře. V Akvilově dílně rozsvítili malé olejové lampičky. V jejich záři sedělo dvanáct mužů u tkalcovských stavů a hleděli upřeně na muže z Tarsu, který hlásal nové evangelium. Pavel stál před nimi a hleděl zkoumavě do jejich tváří. Byli to vážní tiší lidé, kteří přišli, většinou řemeslníci, tkalci, rybáři, obchodníci, kteří bydleli v úzkých uličkách židovské čtvrti. Snažili se sloužit Bohu v modlitbě, postech, dobrých skutcích a v přísném pokání. Ale Pavel postrádal v jejich pohledu ono radost-

né a šťastné světlo, které obyčejně označovalo vyznavače křesťanské víry.

"Sloužíme Bohu a věříme v jeho Vyslance," řekl jeden z nich, prodáváč koberců na velkém bazaru - "Přesto jsou naše duše plné úzkostné nejistoty."

"Čeho se bojíte?"

"My všichni jsme hřešili," přiznal obchodník, "než jsme uvěřili. Kdo nám může říci, že nám Bůh odpustil?"

"Jak můžete být tak bázliví?" potřásl hlavou Pavel. "Když jste byli pokřtěni, sňal Bůh vaše hříchy. Ponořil je do nekonečného moře svého milosrdenství."

"Bůh je spravedlivý a je těžké ujít jeho hněvu. Tak nás učil ten, který nás křtil," odpověděl jeden rybář.

"Bůh je dobro a láska," odpověděl apoštol. "Tak nás ho naučil znát Mesiáš, neboť ho nazval naším Otcem. Proč jsou vaše srdce tak těžká a plná temného smutku. Starý zákon je pryč a Nový se zrodil. Nepřijali jsme ducha otroctví, abychom žili ve strachu, ale ducha synovství, který nás učí modlit se: Abba, milý Otče!"

"Tvoje řeč zní jinak než rabího v synagóze a také ten, který nás křtil, mluví jinak než ty. Mluvil o pokání a učil bázni před soudem. Ty však mluvíš o milosrdenství a lásce. Kdo se má vyznat v tom, co je pravda?"

Apoštol chvíli mlčel a hleděl zkoumavě na muže. Posléze řekl:

"Vaše duše jsou plny tmy. Což jste nepřijali Ducha svatého, když jste uvěřili?"

"Nerozumíme, o čem mluvíš. Ani jsme neslyšeli, že je nějaký Duch svatý."

"A v jaké jméno jste tedy byli pokřtěni?" otázal se Pavel překvapeně. "Ve jméno toho, který kázal pokání u Jordánu a v jeho vodě křtil," odpověděl prodáváč koberců.

"Ve jménu Jana Křtitele," vysvětlil druhý.

Nyní Pavel pochopil, proč mužům chyběl radostný duch pravé víry a šťastné vědomí vykoupení. Měli za to, že jsou křesťané a stáli ještě v předstíni svatyně, jako tak mnozí lidé v Malé Asii, kteří znali Mesiáše jen od Jana a jeho zvěsti.

"Moji bratři," řekl apoštol po krátkém zamlčení, "Jan křtil lid křtem pokání a napomínal jej, aby uvěřil v toho, který má přijít po něm. Nevíte, že řekl: 'Já křtím vodou. Přijde někdo mocnější než já,

jemuž nejsem hoden rozvázat řemínky u obuvi. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm."

"Mluv nám o Duchu svatém" prosilo těch dvanáct.

"Jak vám mohu mluvit o tom, kterého neumím vysvětlit jazyky andělské a lidské?" odpověděl Pavel slavnostně. "On je Boží síla. On je pravda, světlo, které prozařuje každou temnotu. On je oheň, který pálí vše nečisté, věčná láska a dobro, útěcha a radost..."

"Ještě často v dalších večerech mluvil Pavel k oněm dvanácti o Bohu Otci, o Synu, který za nás na kříži zemřel a o Duchu svatém.

V noci před velikonoce je pokřtil vodou vykoupení. Potom na ně vložil ruce a oni přijali Ducha svatého.

Tu se stal zázrak v duších biřmovaných. Všechna úzkost byla z nich snata. Byli plni důvěry, plni statečnosti a síly a z nesmírné radosti svého srdce jásali a zpívali hlasitě Bohu chválu a díky. Ve světle Ducha svatého se stali Božími svědky v listnatém městě Efesu.

Přišel den, kdy Pavel naposled zasedl ke tkalcovskému stavu v dílně Akvilově. S pohnutým srdcem se rozloučil se svými věrnými.

"Po mém odchodu vniknou mezi vás draví vlci a stádo Boží šetřit nebudou," volal k nim. "Proto bděte a pamatujte na to, že já po tři léta ve dne v noci každého z vás napomínal. A nyní vás tedy odporučím Bohu!"

Se slzami padli věřící na kolena a líbali ruce toho, který jim přinesl život a posílil je svátostí Ducha svatého.

Předpověď apoštola se vyplnila. V Efesu povstali bludaři, kteří jako vlci vpadli do stáda. Mezi těmi, kdo zůstali věrni, bylo těch dvanáct mužů, na něž tehdy Pavel vložil ruce při biřmování. Duch svatý opatroval v nich radost a sílu víry a lásky.

Tajný král

Nad stráněmi betlémskými táhl teplým vánkem jarní vítr. Listy oliv se stříbrně třpytily v záři slunce. Ovce se pokojně pásly na šťavnatých lukách u nohou pasáčka, jehož pohled se snivě ztrácel v dálce. Jeho prsty přejížděly strunný harfě podobný nástroj a vyluzovaly z něho sladké melodie.

O čem asi snil? Jistě o věčných snech mládí, o krásné zlaté budoucnosti, o tom všem, o čem obyčejně snívá čtrnáctiletý jinoch. Ale jak by mohl chudý pasáček dosáhnout slávy a cti?

No, otec měl značné jmění, ale byl přece jenom rolníkem jako většina lidí v Betlémě. A k tomu měl osm synů, z nichž byl pasáček nejmladší. Stále musel stát vzadu, až na konec přišla vždy řada na něj.

Není se vlastně čemu divit, že hoch snil o slávě a hrdinství. Palestinský pastýř neměl lehký život. Každý den nebyl tak klidný a jasný jako ten dnešní. Mnohý zlý nečas musel už na své osamělé vartě přestát. Mnohá divoká bouře pocuchala jeho zlatisté kadeře. S rozličnou divokou zvěří se bil, když napadla stádo. Nikdo neuměl tak dovedně jako on zacházet s prakem a kameny a leckterý hladový vlk, který měl zálsusk na ovčí maso, zle zasažen oblázkem, se vracel skučící nazpátek, ohon mezi mohama.

Ale kdo by za betlémskými kopci o tom mluvil?

S disharmonickým akordem odložil mladík harfu, vyskočil a se zívnutím se narovnal. Podíval se při tom, jak stojí slunce. Už bude asi čas dopřát si něco k snědku. Vytáhl tedy z brašny kousek chleba, zakousl se do něj a napil se z blízkého pramene vody.

Ještě měl v ústech poslední sousto, když spatřil přicházet horskou stezkou nějakého muže, opírajícího se namáhavě o hůl. Kroupové bílé vlasy padaly na jeho hubené spánky. Něco neobyčejného tkvělo v pohledu cizince, který nyní přistoupil, prohlédl si hoča svým tajemným hlubokým zrakem a po krátkém pozdravu se ptal na dům Izaiův.

"Nemůžeš zabloudit, pane," odpověděl mladík. "Je hned na kraji vesnice, velký rozlehlý, po pravé ruce. Kdybych nemusel zůstat u ovcí, šel bych ti to ukázat."

"Máš pravdu, pastýř nesmí nechat stádo opuštěné," přikýval stařec hlubokým hlasem. "Mohli by přijít vlci a je dávit."

"V této roční době asi ne, pane!" usmál se hoch.

"Já už cestu najdu a děkuji ti za zprávu."

Hoch se dlouho díval za cizincem, který pokračoval ve své cestě. V jeho chůzi a držení bylo cosi zvláštního. Mladý pastýř měl za to, že tak musí kráčet kněží nebo králové.

Cizinec našel lehce dům, který hledal. Se zbožným pozdravem vstoupil a když stál před Izaiem, řekl:

"Pokoj tvému domu, Izaie. Jednoho z tvých synů si Hospodin vyvolil."

"Kdo jsi, pane?" otázal se Izai udiven. "Jsem Samuel, vyslanec Boží."

Samuel? Po celé zemi bylo vyslovováno jméno velkého proroka, který učinil Saula králem. Proto řekl Izai uctivě:

"Řekni mi laskavě, co ode mne chceš?"

"Zavolej své syny!"

Tu Izai povolal svého nejstaršího syna Eliaba, mladého muže vysokého vzrůstu a jistě královské postavy.

"Věru, tu stojí před Hospodinem jeho vyvolený!" myslel si Samuel, ale Pán mu dal poznat, že Eliab není ten vyvolený.

Nebyl to ani druhorozený Abinadab, ani Samma, kterého nyní otec přivedl ...

Tak zkoušel prorok po řadě sedm synů Izaiových, ale vždy zatřásl odmítavě hlavou.

"Nemáš už více synů?" zeptal se potom.

"Mám ještě jednoho nejmladšího, skoro dítě. Hlídá na kopcích stáda!"

"Zavolej ho. Chci vidět i jeho!" Izai vyslal spěšně posla. Mezitím přemítal o tom, co asi znamená zvláštní řeč cizincova. Nemohl vědět, že Samuel je na cestě vyhledat Izraeli nového krále, protože Saul ztratil svou neposlušností Boží přízeň a stal se nehodným koruny.

Po nějaké chvíli vstoupil nejmladší syn Izaiův se svým otcem. Vysoký, štíhlý, silný a opálený hoch hleděl svými jasnými krásnými očima udiven na cizince, kterému ukázal cestu do domu svého otce.

"To je David, můj nejmladší syn," představil ho Izai.

Tu poznal Samuel, že je to ten, kterého hledal. Vyndal nádobku, pomazal olejem světlé téměř jinocha, který nevěděl, jak se to stalo.

"Co značí, to co děláš?" tázal se Izai neobyčejně pohnut.

"Duch Boží sestoupil na tvého syna, protože jsem ho pomazal," odpověděl prorok. "Ostatek je tajemství. Přijde hodina, kdy to pochopíš."

Samuel přinesl s Izaiem a jeho domácími obětí Hospodinu a účastnil se s nimi obětní hostiny. Potom všem požehnal a opustil Betlém. David se vrátil ke svému stádu. Nevěděl ještě, že je tajným králem, zvolen Božím bojovníkem, povolám ke zvláštnímu kněžství.

Na osamělé stráži zněla zas jeho harfa a nad betlémskými pastvinami se nesla jeho píseň, kterou složil v tichu samoty:

Hospodin je můj Pastýř, nic mi neschází.

Pase mě na svěžích pastvinách,

vodí mě k napajedlu, občerstvuje mou duši.

Vede mne po správných cestách pro své jméno.

I kdybych šel temnotou rokle,

nebudu se báti zlého, neboť ty se mnou jsi,

tvůj kyj a tvá hůl, ty mě potěší.

Prostíráš mi stůl před zraky mých nepřátel,

mažeš mi hlavu olejem, má číše přetéká.

Dobrota a milosrdenství mne provázejí

po všechny dny mého života,

smím přebývat v domě Hospodinově na věčné časy.

Už brzy ho vzal král Saul ke svému dvoru, aby hrou na harfu a zpěvem krátil jeho smutné hodiny. Jako Boží bojovník přemohl obra Goliáše a přišla hodina, kdy se jeho království zjevilo všemu lidu. Jako kněz obětoval Hospodinu v jeho stánku a zpíval Pánu při zvuku harfy své žalmy.

Pozorně naslouchali biřmovanci vyprávění. Pan kaplan jim vysvětlil tajemství, jež bylo tak podivuhodně předobrazeno ve Starém zákoně.

"I vás, mé děti, volá Bůh na úsvitu vašeho života. I k vám posílá svého vyslance, biskupa, aby pomazal svatým olejem vaše čela. Veliká svátost vás činí Božími bojovnicemi jako statečného pasáčka z Betléma. Každý biřmovanec je povolán k všeobecnému kněžství Nového zákona a stává se jako David tajemným králem. Vzpomeňte na to, co říká sv. Petr ve svém prvním listě:

"Vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid Bohu patřící jako vlastnictví. To proto abyste rozhlašovali, jak velké věci vykonal, když vás povolal ze tmy k svému podivuhodnému světlu."

V té hodině tušili biřmovanci celou velikost svátosti, kterou mají přijmout.

Lampa počítaných panen

"Můj Bože, ta je ošklivá!" uklouzlo Liselottě, když se Marie Schroterová poprvé objevila v jejich třídě. Věru, nikdo by nemohl nazvat tu novou spolužačku krasavicí. Vlasy měla rusé, obličej plný pih a ke všemu byla ještě značně zakrslá. "Jako šikmá věž v Pise," šuškala Liselotta Ince, své sousedce v lavici.

Kdyby Marie byla ve škole aspoň nějaké lumen! Ona však byla ve všech oborech velmi pozadu a přes svou plí nemohla dohnat náskok ostatních.

"Také mohla zůstat tam, odkud přišla!" vykládala Liselotta své přítelkyni Ince jednou na cestě domů.

"Odkud vlastně přišla?" tázala se Inge.

"Ale odněkud z východu, ze Slezka nebo Polska, přesně nevím. Je to utečenec."

"Pak jistě prodělala mnoho těžkého," řekla dobromyslná Inge zamyšleně.

"To je možné! Ta nebude mít nikdy žádnou kamarádku. Kdo by se chtěl ukazovat s takovým strašákem! A jak se obléká! Prostě nemožné! A ten účes! Nemá vůbec žádný vkus, ani tušení o tom, co je dnes moderní."

Ano, co je v módě, to znala Liselotta jistě líp. Chodila každý týden několikrát do kina a dávala bedlivě pozor, jak se filmové hvězdy strojí a česají. Pak se snažila je napodobit, jak jen mohla. Přes svých čtrnáct let uživala už pilně rtěnku a v neděli si dokonce lakovala nehty.

"Je třeba jít s dobou!" vysvětlovala své matce, která neměla zprvu dost pochopení s těmito zvláštními okrasami. Ale bláhová žena byla potají pyšná na svou hezkou dcerušku, a tak jí to dovolila.

Někomu však nemohla svým malováním přijít na chuť. Byl to katecheta, který ji učil náboženství. Když ji jednou přistihl právě při malování, ptal se jí se zdánlivou účastí:

"Nejsi nemocná, Liselotto?"

"Proč, pane kaplane?"

"Domníval jsem se, že snad máš slintavku." To bylo strašné! Liselotta vztekem křičela. Ale co se dá čekat od duchovního, který, jak věděla, pochází z venkova.

"Ve filmech jsou kaplani vždycky tak elegantní a chovají se jako kavalíři!" vysvětlovala se vzdycháním své přítelkyni. "Dieter Borsche byl jako kaplan prostě božský! Ale náš katecheta je netvor...!"

Mladý kněz, o němž vynesla tak zdrcující úsudek, měl o Liselottu nemalou starost. Nebyla jistě špatná, ale určitě byla na povážlivé cestě. Co mu dělalo největší starost, byla nelaskavost, s níž jednala s ubohou dívkou, utečencem. Věděl, kolik těžkostí ta dívka přestála, jak se navzdory svým chabým silám dřela, aby pomáhala nemocné matce. Právě tato dívka by potřebovala přátelskou lásku a dobrotu.

S radostí pozoroval, že Inge se stále více přiklání k nové kama-rádce. Ale právě to bylo stále důvodem zármutku Liselotty.

"Nevím, co vidíš na tom ošklivém zvířátku?" předhazovala jí.

"Nezáleží přece jen na líbivé tváříčce," bránila se Inge. "A vůbec, ona není tak ošklivá, jak by se na první pohled zdálo. A má ještě docela malou sestřičku. Pečuje o ní jako matka a když si s ní hraje nebo ji laská, tu je najednou její tvář přes pihy docela hezká."

"Já bych se vůbec nechtěla zabývat s malým děckem!" smála se Liselotta domýšlivě a malovala pečlivě své rty rtěnkou.

"Někdy bych skoro myslela, že vůbec nemáš srdce," odpověděla Inge smutně.

Bylo to právě v době, kdy měl přijít biskup k biřmování a také Liselotta musela chodit se spolužačkami na přípravu, kterou vedl k její radosti starý farář a ne zlý katecheta.

V jedné z prvních hodin vykládal podobenství o chytrých a pošetilých družičkách.

"Všechny dívky, které měly vyjít vstříc ženichovi, si připravily své lampy, řekl. Byly to jistě ozdobné, krásné lampy a právě ty pošetilé družičky měly ty nejhezčí z alabastru, nebo snad dokonce stříbrné či zlaté. Ale to nejdůležitější zapoměly, olej. A co je platná lampa, která nesvítí? Musely to být jistě bezmyšlenkovitá stvoření. Chytré družičky měly asi jen hliněné nádoby, jistě ne tak drahé jako ty druhé. Ale když přišel ženich, zapálily je a jejich lampy svítily jako zlaté hvězdy vstříc ženichovi, který tak dlouho prodléval."

Farář udělal malou přestávku a pak pokračoval:

"Nemoudré dívky prosily přirozeně druhé, aby jim daly ze svého oleje. Ty se ovšem obávaly, že by nestačilo ani pro jejich lampy, a tak jim poradily, aby šly rychle ke kupcům olej koupit. Na to bylo přirozeně pozdě. A navíc neměl tak pozdě v moci žádný obchodník

otevřeno. Když se vrátily z marné cesty, byly dveře hodovní síně už zavřeny a nikdo jim neotevřel. Je to zvláštní příběh, že ano? Něco takového je možné jen na východě nebo v pohádce, pomyslet si. Ale pak by to jistě nestálo v evangeliu."

A farář vyložil dívkám smysl podobenství.

"Lampa je naše tělo. Může být sebevíc krásné, ozdobené a očištěné. Co to vše pomůže, když v nitru nehoří světlo! Všechna pravá krása pramení z nitra. Co pomůže, když se některá dívka zdobí a kráší. Vždyť můžem koupit stovky panenek, které jsou mnohem krásnější. Pravá krása je vždy uvnitř. Matka, do jejíž tváře vyryly starosti a práce hluboké vrásky, může být stokrát krásnější než sebehezčí žabka, neboť z jejich očí září vnitřní světlo, plné dobroty, lásky a Boží krásy."

Liselottě stoupala krev do tváře. Nedíval se farář při svém výkladu přímo na ni? Konec konců, co on rozumí tomu, co dnes potřebuje mladá dívka? Vždyť je zcela nemoderní. To je vidět už když se jen podíváte na jeho hrubé těžké boty.

"Nesmíte si myslet, že církev má o lidském těle nízké smýšlení. Nikdo si víc necení těla než věřící křesťan. Ten ví, že tělo je vzácnou nádobou duše, Boží svatyní. Učily jste se, co řekl svatý Pavel o lidském těle. Řekni nám to, Liselotto."

"Nevíte, že jste chrámem Božím a že Duch svatý přebývá ve vás?" odpověděla dívka. Proč vyvolal právě mne?, trápilo ji.

"Když vás biskup biřmuje, přijímá také vaše tělo milostiplné svěcení. To přichází i pro ně slavnost posvěcení chrámu. Duch svatý si v něm volí příbytek. Chraňte a střežte své tělo jako vzácnou svatyni. Zachovejte je čisté, jako se chrám musí udržovat čistý. Můžete je zdobit, jako se zdobí chrám."

"Nuže tedy přece!" oddechla si ulehčeně Liselotta. Co však nyní řekl farář, nehodilo se vůbec k její péči o krásu.

"Chrám se však nezdobí marnými tretkami a nestrojí se jako taneční sál, ale jako svatyně. Dívka, která si je vědoma hlubokého významu ceny svého těla, nebude nikdy hledět, aby dělala různými nevhodnými prostředky ze svého obličeje obraz loutky. Ty přece neudělají nikdy tvář krásnou. Velmi často jen ničí opravdový přirozený půvab; činí obličej, z jehož čela by měla vyzařovat ušlechtilost dítek Božích, hloupým a bezvýrazným, právě tak jako tvář líbivé

panenky. Takový obličej se podobá lampě pošetilé družičky, která nemá světla."

Liselotta musela myslet na svůj toaletní stolek, líčidla a pudry, lak na nehty a falešné řasy, tuš a růž a všechno to zboží kolem toho.

"I vám dá Duch svatý při biřmování vzácný olej, jaký neprodává žádný obchodník, olej své milosti a lásky. Má ve vás hořet až do onoho dne, kdy vás pán povolá k nebeské svatební hostině."

Liselotta šla domů s velmi špatným svědomím. Podobenství o pošetilých a chytrých družičkách ji pronásledovalo až do jejich snů. Neměla však ještě odvahu rozloučit se ode všech svých okrašlovacích tretek.

"Nemohu přece běhat jako strašák!" snažila samu sebe ospravedlnit.

Krátce před dnem biřmování Marie Schroterová těžce onemocněla. Ubohé dítě, které muselo skoro ve všem zastupovat nemocnou matku, přecenilo natolik své slabé síly, že muselo být samo převezeno do nemocnice. Lékař kroutil bezradně hlavou. Nedovedl si nemoc ani vysvětlit.

Až nyní se dívky dověděly, že Marie vykonávala často až do noci těžkou práci za svou matku, která si vydělávala na denní chléb jako pradlena.

"Pravděpodobně vyčerpala zcela svou mladou sílu," mnil lékař krče rameny. "Potřebovala by nutně jednou pořádnou rekreaci. Snad nějaké lázně."

Marie se bolestně usmála, když jí to řekl.

"Jak mohu na něco takového pomyslet! Musím se přece starat o svou matku a sestřičku."

"Potom nevím, jak bys mohla znovu ozdravět!" vzdychl doktor. I když Liselotta si sotva kdy všimla toho ubohého dítěte, dala se přece Ingou přemluvit, aby ji jednou navštívila. Když se objevila u nemocničního lůžka, nehezky obličej dítěte se podivuhodně rozzářil.

"Přicházíš za mnou?" ptala se Marie udivena. "Dokonce ty, Liselotto, přicházíš ke mně?"

"Přinesla jsem ti pár květin!" koktala Liselotta rozpačitě a podávala jí několik nádherných růží, které utrhl doma v zahradě. Rozechvělá radostí vzala je Marie do svých hubených rukou.

"Děkuji ti z celého srdce!" řekla. "Jste všechny ke mně tak dobré. I ty, Liselotto."

"Ne, dosud jsem vlastně nebyla k tobě dobrá!" vyrazila ze sebe dívka. "Sotva jsem na tě kdy promluvila."

"No ano, ale já jsem ubohé ošklivé stvoření a ty jsi tak krásná, Liselotto," usmála se Marie.

"Ne, ty nejsi vůbec ošklivá. Opravdu, Marie," zajíkala se Liselotta. "Máš velmi krásné oči a to je přece hlavní věc."

"Jen mlč!" zapřísahala ji nemocná.

"V budoucnu budu k tobě jiná!" pokračovala Liselotta rychle.

"Zcela určitě! Teprve nyní jsem slyšela, co všechno jsi dělala za svou matku. Já nejsem tak dobrá, ale ty, Marie, jsi dobrá, jsi z nás nejlepší."

"To je k smíchu," bránila se nemocná. " Já jsem přece poslední ve třídě. Mám tak málo času k učení."

"Příště ti budu pomáhat. Byla bych vůbec ráda, kdyby ses stala mou přítelkou. Chceš, Marie?"

"Ale jistěže chci. Já jsem tě přece vždycky měla ráda."

Od toho dne byla Liselotta jako proměněná. Vyhodila ze svého toaletního stolku celý krám. A ve svém přirozeném původu se zdála všem mnohem krásnější než dříve. A navíc se ještě starala, jak by mohla pomoci chudé kamarádce. Na její podnět byla ve třídě velká porada. Uvažovalo se o tisíci různých prostředcích. Posléze dostala Liselotta zvlášť dobrý nápad.

"Víte co? Zahrajeme divadlo. Několik přestavení vynese mnoho peněz. To by mohlo pomoci Mariině matce a snad to stačí i na rekreaci nemocné."

Ale co mají hrát? Ptali se o radu katechety. Ten jim obstaral řadu textů: bylo však obtížné najít něco vhodného. Děvčata chtěla hrát sama: ale bylo málo kusů, ve kterých by vystupovaly jen ženské osoby. Nakonec našly to pravé. Byla to hra o deseti družičkách, hra zcela stará, ale nově upravená.

Dívky se daly s nadšením do práce. Liselotta měla vedení a rozdělovala role. Sama chtěla hrát jednu z pěti pošetilých panen.

Nyní při hře teprve zcela poznala, jak byla dosud pošetilá a hloupá, a když si nakonec musela přiznat svou vlastní bláhovost, šla jí slova vskutku ze srdce. Uvedení mělo veliký úspěch. Dívky je musely dvakrát nebo třikrát opakovat. Přišli i duchovní a nešetřili potleskem. Farář oznámil na závěr představení účel hry a když se diváci dověděli, že čistý výnos má být věnován jednomu chudému

nemocnému utečenci a jeho matce, sešlo se mimo vstupné tolik darů, že to určitě dostačí.

Liselotta byla velmi šťastná. Spravovala vzácný poklad s velkou péčí.

Přišel den sv. biřmování. Také Liselotta přijala s pravou zbožností velikou svátost. Po slavnostním aktu provázely dívky biskupa do nemocnice, kde biřmoval i nemocnou Marii.

Tvář dívky byla v té šťastné hodině jakoby prozářena a zcela zvlášť krásná. Liselotta si vzpomněla na slovo faráře, že všechna krása pramení z nitra, z hloubi duše naplněné Bohem.

Když biskup opustil pokoj, předala Liselotta z pověření svých spolužaček nemocné velkou peněžní sumu.

"Dostačí to, abys mohla jet nejen ty, ale i tvá matka na několik týdnů do lázní," řekla, "a uvidíš, že bude všechno zas dobré."

Marie nemohla najít slova děků. Z radosti se rozplakala, a potom tiskla dlouze Liselottě ruku.

Opravdu bylo všechno dobré. Matka i dcera se na zdravém mořském vzduchu podivuhodně osvěžily. Nejhorší nouze byla zažehnána, a když zas v jejich chudém domku, kde bydlely, něco vázlo, dostavila se určitě brzy pomoc.

"Ty jsi skvělá dívka!" řekl jednoho dne Liselottě katecheta. "Mrzí mě, co jsem tehdy řekl o slintavce."

"To nic nevadí," smála se dívka šťastně, "už jsem uzdravena."

Mikuláš poráží d'ábla

"Už je čas jít na přípravu k biřmování," napomenula matka Hansenová svého nejstaršího syna. Mikuláš, který právě něco kutil u motokáry vlastní výroby, odložil rozmrzele šroubovák a zavrčel:

"Už aby ta protivná příprava byla pryč. Takhle nezbude žádný čas na něco rozumného."

"Nevím, co se s tebou děje," vzdychla matka. "Na první svaté přijímání ses připravoval mnohem horlivěji."

"Ano, to bylo něco jiného! Nyní jde jen o biřmování!" hučel Mikuláš, když si umyl ruce u vodovodu. "Biřmování není přece tak důležité."

"Myslíš? Proč potom přichází sám pan biskup, aby udělil tuto svátost?"

"No ano, biskup musí přece tu a tam navštívit svou diecézi a podívat se, je-li v pořádku. Při té příležitosti pak udělí biřmování."

"Vem si bundu, ať už jdeš. Je nejvyšší čas."

"Už jdu," odpověděl chlapec neradostně. Cestou potkal Petra Stevense, který šel také na přípravu.

"Umíš otázky?" vyzvídal Petr.

"To tak!" řekl Mikuláš. "Dělal jsem na své káře. Bude to prima kysna. Při motokárových závodech budu určitě první. Ty přirozeně umíš otázky, jako když bičem mrská?"

"Biřmování je přece důležitá věc. Považ, přijímá se jen jednou za život."

"Tv vždycky mluvíš jako dospělý. Někteří říkají, že chceš být knězem. Je to tedy pravda?"

Petr se začervenal. Potom řekl:

"Ano rád bych, ale nevím, budou-li peníze na studie."

"Já bych chtěl být též duchovním, kdybych věděl najisto, že se brzy stanu biskupem. Musí to být příjemné, ty cesty k biřmování. A všude dostane biskup sváteční oběd. Asi pečenou husu a jahodový dort se šlehačkou."

"Tomu nevěřím!" smál se Petr. "To by si biskup brzy zkazil žaludek."

"To říkáš ty. Ale já myslím, že takový biskup snese ledaco."

K svému zděšení byl Mikuláš při zkoušce vyvolán první. Měl odříkat citát ze Zjevení, který jim pan kaplan nadiktoval minulou hodinu.

"Tomu, který nás miluje" začal Mikuláš koktat "a vykoupil nás svou krví..."

"Od našich hříchů...", našeptával mu dobromyslný Petr Stevens. "Od našich hříchů...", opakoval Mikuláš.

"A učinil nás královstvím...", šeptal soused, ale kaplan potřásl hlavou a řekl:

"Máš říci celé místo hned sám, Petře. Papoušky tu nepotřebujeme." Petr odhrkal přirozeně citát z bible bez chyby.

"Tomu, který nás miluje a vykoupil nás svou krví od našich hříchů a učinil nás královstvím, kněžími svému Bohu a Otci, jemu buď sláva a moc po všechny věky."

"Amen!" dokončil Mikuláš, který stále ještě stál vedle své lavice.

"Měl by sis vzít z Petra příklad!" napomenul kaplan.

"To místo je přece tak těžké," bránil se Mikuláš. "Nemohu to dostat do hlavy."

"Protože v ní nemáš nic jiného než svou motokáru. Co jen z tebe bude?" vzdychl kněz.

"Závodník! odpověděl hoch jako když vystřelí z pistole. "Nechci se stát kaplanem jako Petr."

"A přece jsi povolán ke kněžství."

"Já?" šklebil se montér motokár.

"Ano, ty a vy všichni! Když budete biřmováni, dostáváte posvěcení a poslání k všeobecnému kněžství církve a máte účast na království Ježíše Krista, tak jako David, pasáček betlémský, byl pomazán Samuelem na krále a kněze, i když to také nechápal."

Potom vypravoval kaplan biřmovancům o statečném a hrdinném chlapci Tarsiciovi, který nesl v dobách velkého pronásledování křesťanů Spasitele městem Řím, aby ho donesl uvězněným a dal se pro něho na ulici zabít.

"Vy všichni, kdo budete biřmováni, jste povoláni ke stejnému kněžství."

Mikuláš poslouchal pozorně poutavé vyprávění, ale potom si pomyslel, že dnes už přece žádný chlapec nemůže nést Spasitele do vězení a kdyby se to opravdu stalo, nikdo by ho proto nezabil. Kaplan jakoby četl jeho myšlenky, řekl: "Myslíte si, že vy přeci nemůžete

učinít to, co dělal sv. Tarsicius. A přece je váš úkol podobný. Máte pomáhat kněžím přinášet Spasitele těm, kdo ho neznají nebo nechťejí znát. Svým dobrým příkladem, dobrým přátelským napomenutím, svou modlitbou ukazujete světu tvář Pána. Jen někdy přemýšlejte, jak byste to mohli provádět."

"Když jsme činně spoluúčastní při bohoslužbě!" míní Petr.

"Když vezmeme do hry i kulhajícího Krištofa," poznamenala jedna dívka.

"Když domluvíme kamarádu, který se někomu vysmívá."

"Když vezmeme chlapci špatnou brožuru a cáry mu hodíme pod nohy!" míní trochu násilný Martin.

"Pro mne za mne!" usmál se kaplan. "Ale snad by bylo ještě lépe, kdybys mu místo toho půjčil dobrou knihu. Kdo ví ještě něco?"

"Když navštívíme nemocné dítě a přineseme mu něco, co mu udělá radost!" řekla malá Alžběta.

"Máš pravdu, i skutky lásky a milosrdenství můžeme být Božími apoštoly," chválil kaplan. "Vidíte, kolik je možností k činné účasti na všeobecném kněžství církve. Přemýšlejte někdy o tom a uvažte, co byste ještě mohli udělat, abyste ukázali, že jste mladými Božími apoštoly a posly!"

Když se Mikuláš vrátil domů, hned se dal do práce na své moto-káfe. Pramátlo myslel na to, co řekl pan kaplan. Kulhavý Krištof nebyl v jeho třídě, neznal nikoho, kdo četl špatné knihy, nevěděl také o žádném nemocném dítěti v sousedství. A tak brzy na celou historii zapomněl.

Přišel den svatého biřmování. Také Mikuláš chtěl přijmout velkou svátost pobožně, ale jeho myšlenky byly stále u závodu, který se jel odpoledne. Přemýšlel také, zda biskup dostane na faře pečenou husu.

Doufal, že slavnost brzy skončí a zlobil se, když biskup po udělení svátosti šel na kazatelnu.

"Teď ještě začne kázat a hned tak nepřestane," šeptal potichu svému příteli Petrovi.

"Drž jazyk za zuby!" zamručel kamarád.

"Moji milí biřmovanci!" začal biskup. "Snad si myslíte, že biskup to má dobré. Cestuje po diecézi a všude ho slavně vítají s tympány a trumpetami."

"O pečené huse neřká nic!" bručel Mikuláš.

"Ale řeknu vám, biskup má mnoho těžkých starostí," pokračoval vrchní pastýř. "Je odpovědný Bohu za duše mnohých tisíců křesťanů a musí skládat účty před Božím soudem za každou jednotlivou duši."

Ne, z téhle strany se Mikuláš na věc nikdy nedíval. To musí být zatraceně dlouhý soud, pomyslel si.

"Proto mám dnes velkou radost!" znělo z kazatelny. "Dnes jsem biřmoval v této osadě přes 100 dětí. Všechny jsou povolány k všeobecnému kněžství a jsou nyní mými pomocníky. V budoucnu budete se mnou obětovat, se mnou se modlit, se mnou poučovat nevědomé, napravovat chybní a pomáhat, aby milost Boží našla cestu do lidských srdcí. To je úloha, moji milí biřmovanci. Neboť k tomu jste přijali Ducha svatého a k tomu jsem vám dal svaté pomazání. Proto chápete, že mé srdce je v této chvíli plné radosti."

"Pastýřská hůl, kterou nyní vidíte v mé ruce, ta byla před chvílí v ruce malého ministranta. Hleďte, moji biřmovanci, rád bych vám všem vtiskl do rukou berlu a řekl: pomozte mi ji nést! Pomozte mi pást stádo, které mi Bůh odevzdal. Pomozte mi zachraňovat duše pro Boha a jeho království! Amen."

"No, skončilo to brzy!" oddechl si Mikuláš. Po slavnosti běžel rychle domů, aby dal své káfe poslední lesk. Nazval ji "blesk" a doufal, že udělá svému jménu čest.

Odpoledne bylo na závodišti plno lidí. Závodní dráha, dlouhá jeden kilometr vedla sráznou ulicí. Mikuláš hořel vzrušením. Závod vedl kolem fary a ke svému údivu spatřil v jednom okně nejen místního duchovního, ale i biskupa.

"To bych nevěřil, že ten se zajímá o závody!" soudil Mikuláš.

Dáno znamení ke startu a první čtyři vozy odhrčeli, mezi nimi také "blesk," který bez námahy vyhrál. Závod se jel ve čtyřech rozjížděčkách a potom přišlo rozhodující finále.

Největším soupeřem Mikulášovým byl mladík, který nazval svou motokáru "rudý ďábel". V rozjížděčkách měl čas o něco lepší než on. To zjistil ředitel závodu na stopkách.

Mikuláš očekával horečně znamení ke startu. Konečně odmávl signální praporek a dráha byla volná. Mikuláš vytáhl ze svého vozu všechno, co v něm bylo. Dva ze svých soupeřů nechal za sebou, ale "rudý ďábel" byl o půl délky vozu napřed. Teď vše rozhodne poslední zatáčka.

Robert, který jel s "rudým ďáblem", se bleskurychle ohlédl a chtěl odříznout cestu "blesku", jedoucím po vnitřní straně zatáčky. Mikulášovi se ale v poslední chvíli podařilo uniknout kolem. "Rudý ďábel" ztratil svým manévrem čas a skřípaje zuby vidí, jak Mikuláš o šífku kola vítězí.

"Hurá, vyhrál jsem," jásal Mikuláš z plných plic. S pýchou přijal věnec vítěze.

Všichni mu blahopřáli. Sám starosta města mu s uznáním stiskl ruku. Mikuláš byl hrdý a šťastný jako král.

Náhle se k němu protlačil jeden hoch a pošeptal mu:

"Pan kaplan vzkazuje, že máš přijít na faru."

"Co tam?" ptal se překvapen.

"To nevím." Trochu se zalekl, když ho kaplan vedl k biskupovi.

"Musím ti také gratulovat!" řekl biskup s úsměvem. "Dnes ráno jsem tě biřmoval, že ano? To mě opravdu těší, že jsi zvítězil nad "rudým ďáblem"!"

"Nejel zcela fair!" vyrazil ze sebe Mikuláš.

"To ďábel nikdy. Ale s dávkou energie se dá porazit, že ano, milý příteli?"

"Vždycky, pane biskupe!" přikývl Mikuláš se zářícíma očima.

"Nuže, doufám, že ten velký závod svého života, za který dává Bůh cenu vítězství, vyhraješ se stejnou energií a statečností. Takové jinochy, jako jsi ty, může biskup potřebovat. Proto doufám, že budeš mým nejlepším a nejvěrnějším pomocníkem."

Mikuláš se díval nejistě a pošilhával po kaplanovi, který věděl, že on nepatří mezi vzorné žáky. Ten ale nedával na sobě nic znát.

"Na to se můžete spolehnout, pane biskupe," odpověděl Mikuláš bezděčně.

"Přijímám tvůj slib!"

"Ano," přikývl Mikuláš. "Hrome!" řekl potom svému příteli Petrovi. "Ten biskup je docela jiný, než jsem si ho představoval. Je to pravý chlap."

"To není právě vhodný výraz pro biskupa," mnil Petr.

Ale Mikuláš dodržel své čestné slovo.

Jeník to dokázal

Petr Körner, obchodník s likéry, volal Pána Boha a všechny rohaté, když upozoroval, že vjezd do ulice "u rýnského městečka", kde se nadál dobrých obchodů, je uzavřen.

"Co se zas v té díře děje?" ptal se strážníka, který mu přikázal zastavit. "Zase nějaká střelecká slavnost nebo co?"

"Ne, ne, milý pane," odpověděl policista. "Čekáme biskupa, který přichází biřmovat. Za chvíli bude v této ulici slavné uvítání."

"A proto jste tu uzavřeli ulici," nadával cestující. "To je přece neslýchané pro takovou zbytečnost zastavit celý provoz."

"Budete muset mít trochu trpělivosti. Už přichází průvod, který jde biskupovi vstříc."

Za slavnostního znění všech zvonů se blížil z náměstí u kostela skvělý průvod, jezdci na ozdobených koních, bíle oděné družičky, ministranti v červených komžích, duchovní a řeholníci, kapela, církevní rada v zářivých cylindrech.

"A to všechno kvůli biskupovi?" bručel Petr Körner, který musel odjet stranou. "Což je biskup nějaký Pán Bůh?"

"Ne, ale přináší ho," odpověděl statný mistr kovář, který stál na blízku.

"To snad má Pána Boha v kapse?" posmíval se obchodník.

"Drahý pane" odpověděl kovář pohněvaně, "nechte si svoje bezbožné řeči! Rouhání se už mnohým nevyplatilo."

Když průvod odešel, otevřel strážník dopravu. Petr Körner nastartoval svůj vůz a zuřivě pokračoval v cestě. V hospodě "U zlaté labutě" zastavil a objednal si svůj pokoj.

"Zdá se, že tu žijeme ještě v dávném středověku," mručel, když seděl v šenkovně u večeře.

"Proč pak?" tázal se hospodský.

"No kvůli tomu nesmyslu na ulici. Dělají opravdu, jakoby biskup byl Pánem Bohem. Jistě si nádherně žije z hlouposti zbožných katolíků."

"Vy jste asi jinověrec?" ptal se hostinský.

"Co to znamená jinověrec? Jako dítě jsem byl katolicky pokřtěn, nemohl jsem proti tomu nic dělat, i když si vodu po celý život oškli-vím. Později mě také nějaký biskup biřmoval olejem, malým po-

líčkem a lichým kouzlem. To se má přijímat Duch svatý, ne-mýlím-li se. Ani jsem to nepozoroval."

"Já také ne!" přitakal hospodský.

"Co také ne?"

"No mnoho ducha jsem u vás zatím nezjistil."

Několik hostů, kteří tomu tlachalovi naslouchali, se škodolibě smálo.

"Dobře jste mu to řekl, pane vedoucí," chechtal se jeden.

"Vy jste asi všichni veselá kopa," bručel Petr Körner. "Ale proč bychom se hádali? Pane hostinský, platím rudnu. Dvojhvězdičkový koňak všem, na můj účet."

"Když chcem napít, zaplatíme si sami!", odpověděl kovářský mistr, který chlubila už jednou usadil. Ani druzí hosté si nevzali nabízený přípitek. Jen cizí potulný ochlasta se dal hostit a přisedl ke stolu rouhače.

"Zdejší lidé jsou tvrdohlaví," šeptal cestujícímu. "Z toho si nesmíte nic dělat."

Ve své zlosti pil Petr Körner rychleji a víc než bylo dobře a v opici nadával a klel tím zuřivěji.

"Duch svatý!, když to slyším. Dosud jsem ho nepotkal."

"To je výborný vtip!" zubil se potulný host a přistrčil svou prázdnou skleničku zas k hostiteli.

Ale kovář vstal, přistoupil k cizinci a řekl:

"Poslyšte, milý muži, my jsme sem přišli, abychom si po práci v klidu vypili sklenici piva, ale ne abychom poslouchali vaše bezbožné žvásty. Zapamatujte si to laskavě a držte svou nevymáchanou hubu, jinak se vám špatně povede."

"Snad si tu člověk může zažertovat?" koktal cestující, kterému nebylo právě příjemně. Ve zlosti vypil rychle svůj koňak. Alkohol mu patrně znovu dodal odvahy.

"Telefonní seznam, hostinský!" požádal a tajně zamrkal na druha. Hostinský přinesl žádaný seznam.

"Hledáte nějaké určité číslo?" tázal se, protože tušil, že host už sotva bude moci číst.

"Přirozeně určité číslo! Co jinak? Chci volat Ducha svatého!"

"Vy jste ale veselá kopa!" smál se kamarád z mokré čtvrti.

"To jsem zvědav, jestli tam to číslo je!" listoval cestující v seznamu sem a tam. "Opravdu, tady to stojí. Nemocnice svatého Duchal U všech rohatých, on má ve vašem komickém městě nemocnici."

"Ano, dejte si jen pozor, abyste nemocnici svatého Ducha brzy nepoznal zblízka, když takhle mluvíte!" huboval kovář, který se už sotva držel.

"Jdete do toho velmi ostře!" volal rouhač. "Hrubost a hloupost asi také patří mezi sedm darů Ducha svatého. Pro mne za mne! Ještě dvojitého panáka, hostinský!"

"Už jste vypil dost," zdráhal se hospodský. "A kromě toho nemám chuť poslouchat dál vaše řeči. Rouháte se Bohu a navíc urážíte mé hosty."

"No tak tedy ne!" Opilý se zvedl a s kymácením šel ke dveřím. "Napište všechno na můj účet! Snad je tu ještě jiná krčma, kde rozumí žertu."

"Pro Boha, nejezděte v tomto stavu autem!" napomínal hostinský, když viděl, že cizinec vytahuje klíčky od vozu.

"To je moje věc," bručel Petr Körner a přibouchl dveře hospody. Za chvíli bylo slyšet hučet motor.

"Jen aby to dobře dopadlo!" potřásl hlavou kovář.

Jeník, chlapec vdovy Lindnerové z Mechové ulice, spěchal silnicí. Jeho matka, která se těžce živila prací na mandlu, dostala zase záchvat a Jeník chvátal do lékárny pro utišující lék.

Už ležel a spal, ale když ho matka budila, vstal bez rámusu a váhání, aby splnil své poslání. Jen aby nebyla matka zítra nemocná! Aspoň zítra ne, když měl přijmout v kostele z rukou biskupových svatě biřmování!

Jak moc se na ten den těšil! Ano! Pro jeho mladá léta to nebyl žádný lehký život. Doma se většinou vařilo velice skrovně, matka někdy pro své zdraví nemohla celé týdny pracovat a tak byla bez výděлку. Musel proto sám už v deseti letech vydělávat pár grošů. Časně ráno roznášel housky, dělal obchodníkům poslíčka, běhal s reklamami pro kina nebo jezdil se svým vozíkem k nádraží odvážet cizincům zavazadla. Také by si rád s druhými chlapci zahrál, ale na to už nezbyl čas.

"Kdybych už byl o pár let starší!" povzdechl si, když nyní běžel přes ulici. "To bych mohl matce přece víc pomoci a nemusela by se

dřít s prádlem cizích lidí, že se zas jednoho dne zhroutí. Zítra už budu biřmován. To už jsem skoro dospělý. Touto svátostí se stanu bojovníkem Kristovým.

To se naučil při přípravě. A bojovník Kristův není už přece žádný malý hoch.

Jeník skutečně potřeboval Ducha svatého. Řekne mu, co musí udělat, aby jeho srdce bylo silné a pevné, aby mohl ještě víc než dosud pomáhat matce.

Jaro už bylo ve vzduchu a brzy otevřou městská tenisová hřiště. Tu by se snad dal při sbírání míčků vydělat dobrý groš. Jeník byl plný radosti, když na to pomyslel. Hned zítra o tom promluví se správcem hřiště.

"Haló, Jeníku, kam tak pozdě?" volá ho najednou kdosi. Když se podíval, uviděl kaplana, který mu dával přípravu na biřmování. Hoch vysvětlil duchovnímu, proč tak spěchá.

"No, potom nenechej matku čekat!"

"Už běžím!" Jeník skočil do ulice, protože lékárna stála na druhé straně. V tom okamžiku vyrazilo zpoza rohu pekelným tempem auto skřípající koly.

"Pozor Jeníku!" zvolal kněz. Hoch se zachraňoval skokem na chodník, ale řidič ztratil patrně zcela vládu nad svým vozem. A tu se stalo neštěstí. Auto přelétlo přes obrubník, zachytilo chlapce a srazilo ho na zem. Potom narazilo s třeskotem na sloup veřejného osvětlení. Rozbité sklo řinčelo, světla reflektorů zhasla. A potom nastalo nezvyklé ticho.

"Jeníku, Jeníku!" vykřikl kaplan. "Pro Boha, Jeníku!" Zděšen se sklonil k chlapci, který tu ležel v bezvědomí s krvácející ranou na hlavě. Ke svému zděšení viděl, že i řidič je jistě těžce raněn. Seděl zaklíněn za volantem ve voze v bezvědomí.

Brzy se u místa nehody shlukla kopa lidí. Někdo zavolal záchran-ku. Přiběhl policista a hledal svědky.

"Řidič musí být zcela opilý," vysvětloval někdo vzrušeně. "Jel zakázaným směrem jednosměrkou a řítíl se šíleným tempem. To nemohlo dobře dopadnout."

"Tak se tedy stala nehoda," řekl kovář, který byl právě na cestě domů. "Hostinský 'U labutě' varoval muže pro jeho opilost, aby nesedal za volant. Nyní dostal, co mu patří a ubohý chlapec musí pykat s ním."

"Potom je věc jasná," usoudil strážník a načmáral něco do svého zápisníku. S houkající sirénou přijel vůz záchranky a sním sanitka. Jako první byl odvezen do nemocnice hoch. Dlouho trvalo než vytáhli řidiče z jeho zlé polohy. Pak byl také on dopraven do nemocnice.

Oba uložili ve stejném sále. Potom lékař provedl nutné operace a přiložil obvazy... Nejhorší na tom byl Petr Körner. Měl nejen polámaná skoro všechna žebra, ale nepochybně také těžká vnitřní zranění. Kaplan mu dal v bezvědomí pomazání nemocných.

Jeník Lindner otevřel oči právě, když duchovní dokončil svatý úkon.

"Co se to stalo?" koktal zmateně.

"Malá nehoda," odpověděla sestřička. "Ty budeš zas brzo zdravý." Jeník nahmatal levou rukou obvaz na hlavě, s úlekem civěl na pravou ruku, která ležela v dlahách a obvazech.

"Moje ruka?" ptal se zbledlý. "Hladká zlomenina," odpověděla ošetřovatelka. "To se rychle uzdraví." Vyčerpán klesl chlapec do svých polštářů. Najednou se vzpřímil.

"Ale já musím donést mamince lék."

"To už obstarám já," uklidnil ho kněz. " Máš recept?"

"Musí být v pravé kapse mé bundy."

"Já se tedy podívám k tvé matce a donesu jí, co potřebuje. Nyní zůstaň klidně ležet a pokus se usnout!"

"Ale pak nemohu zítra k biřmování," koktal Jeník vylekán.

"Uvidíme, snad přijde biskup sem!"

Vrchní pastýř se opravdu druhého dne objevil v nemocnici a udělil hochovi velkou svátost. "Vidíš, Duch svatý tě našel i tady," řekl s úsměvem po svatém úkonu. "On je mocnou posilou nemocných a brzy tě uzdraví."

"Jak dlouho budu muset ležet?" ptal se hoch sestřičky vyděšeně.

"No, několik týdnů to ještě bude trvat!"

"Ale maminka je nemocná. Musím přece vydělávat!"

"To bude nyní naší starostí!" uklidnil ho kaplan. "Matce se už vede lépe. Byl jsem dnes ráno u ní. Ostatně postaráme se už, aby netrpěla nouzí."

"To už vyděláváš peníze pro svou matku?" tázal se biskup dojat.

"Ano, pane biskupe!" přikývl Jeník živě. "Roznáším housky a vývěsky pro kino. A pak jsem chtěl dělat sběrače míčků. Ale to nyní

nemohu!" řekl sklíčeně. "Smím prosit Ducha svatého, aby mi to místo podržel volné než se uzdravím?" připojil váhavě.

"Ale jistě," přikývl vrchní pastýř. Tu vstoupil lékař, s obavou se podíval na těžce raněného řidiče a dal mu injekci. "Je to s ním moc špatné?" tázal se biskup soucitně.

"Ano, nevím, zda ho zachráníme," pokrčil doktor rameny.

"To je ten, kdo mě srazil?" tázal se hoch a podíval se na vedlejší lůžko.

"Ano, to je on," přikývla sestřička. "Máme o něho starost, nejen o jeho tělesný stav, myslím. V horečce v bezvědomí strašně klel. Není jistě žádným dobrým křesťanem."

"Poslyš, můj chlapče!" řekl biskup, který si sedl vedle lůžka hochova. "Máš velkou prosbu k Duchu svatému. Ale On má také jednu k tobě."

"A jakou?"

"Máš nyní před sebou několik těžkých týdnů a budeš muset mnoho trpět. Co by se stalo, kdybys všechny své bolesti obětoval za duši toho muže, který zavinil tvůj úraz?"

Jeník hleděl na biskupa otevřenýma očima.

"Pohled', ten nešťastný muž stojí už snad na prahu věčnosti. Možná, že zemře dříve než nabude vědomí a po smrti přijde soud."

"Máš nyní mnoho času a můžeš se za něho modlit. A krom toho můžeš za něho obětovat své bolesti jako Spasitel obětoval své bolesti na kříži za nás. Biřmováním ses stal Božím bojovníkem ale také jeho malým apoštolem. Snad bys mohl tomu ubožákovi zasloužit svými modlitbami a oběťmi nebe. Chceš to udělat?"

"Zcela určitě, můžete se na to spolehnout," odpověděl hoch a červeň mu vstoupila do bledé tváře.

"Máš tedy velký a krásný úkol. Duch svatý, kterého jsi přijal, odmění tvou lásku a já jako tvůj biskup ti za to děkuji."

Ještě dlouho ležel hoch s otevřenýma očima, když biskup s kaplanem odešli z pokoje a přemýšlel. Ano, udělá všechno, aby nezklamal důvěru biskupovu.

Dny plynuly. Jeník trpěl veliké bolesti, ale zařal zuby a když v noci nemohl pro bolest spát, šeptal neustále: "Za něho, milý Bože. Všechno za něho!"

Přišlo ráno, kdy se i Petr Körner probral z bezvědomí. S velikýma očima hleděl na své okolí. Sestra mu musela nejdřív vysvětlit, kde je a co se stalo.

"Měl jste nehodu a ležíte v nemocnici svatého Ducha."

"Tak přece!" koktal muž bezkrevnými rty.

"Přešel jste tohoto chlapce," řekl mu soused z vedlejšího lůžka. Körner se vyděšen podíval na hocha. Ale Jeník řekl spěšně:

"Se mnou to není zlé. Brzy budu zdrav."

"Odpustí vám ze srdce, co jste mu udělal," uklidňovala staniční sestra. "Není-liž pravda, Jeníku?"

"Já už jsem mu dávno odpustil," přikývl hoch červenaje se. "Jen se snažte, abyste byl brzo zdrav!" pokoušel se přivést nemocného na jiné myšlenky a připojil:

"Ostatně byl tu biskup a biřmoval mě."

"Tak," odpověděl Körner pomalu: "to asi na mne pořádně nadával?"

"Ne, vůbec ne! právě naopak! Řekl mi, že se mám za vás modlit, abyste byl zase zdrav."

"A udělal jsi to?"

"Ano, každý den a každou noc! Mám na to nyní dost času!"

"Neměla bych vám přivést kněze, abyste mohl ke zpovědi a svatému přijímání?" otázala se sestra.

"Ne, dejte mi pokoj s flandáky!" vrčel Körner. "S černokněžníky nechci nic mít."

"Jednou je budete ještě volat!" řekl Jeník důvěřivě.

"To budeš dlouho čekat!" pokusil se raněný o smích.

Jeník si však předsevzal právě nyní se za něho horlivě modlit. I jemu ještě zbývalo velkých bolestí. Když ruku zrentgenovali, ukázalo se, že se komplikovaná zlomenina špatně zahojila. Museli chudáka znovu operovat a bolesti začaly nanovo.

Sestry i lékaři byli hluboce dojatai, s jakou trpělivostí hoch všechno snášel. Když Körner často hrozně klel a rouhal se Bohu a všem svatým, chlapec nikdy nenaříkal. Měl ovšem mnoho návštěv. Přicházeli za ním jeho kamarádi a matka.

"Moc mě mrzí, že nemohu nyní pro tebe pracovat," naříkal Jeník. "Jistě se nyní musíš mnoho namáhat. Jen počkej, až budu zase zdrav!"

"Vede se mi dobře, nic mi nechybí!" uklidnila ho matka. "Mnoho lidí, jejichž jména ani neznám, mi nyní pomáhají a přinášejí, co potřebuji. Mohu se nyní v práci trochu šetřit, aniž bych trpěla nouzí."

Občas ho navštívil i Gerd Franken, který s ním chodil do stejné třídy.

"Je už otevřeno tenisové hřiště?" ptal se jednoho dne Jeník.

"Myslím, že otevírají zítra. Proč se na to ptáš?"

"Ale mohl bych něco vydělat pro matku jako sběrač míčků."

Gedr se usilovně zamyslel. Potom řekl s určitostí: "Nech to na mne, už to zařídím."

Za několik dní vyprávěl kaplan nemocnému, že mu Gerd vzkazuje, že sbírá míčky dokud nebude Jeník zdrav a že mu drží místo. "Peníze, které vydělá, nosí tvé matce," připojil.

"Gerd je řádný chlapík!" zářil Jeník. Bohužel se zdálo, že všechny jeho oběti jsou marné. Petru Körnerovi se nevedlo dobře. Několikrát měl těžké chrlení krve, ale stále se ještě bránil přijmout svátosti. Kaplan, který ho k tomu častěji nabádal, mluvil k hluchým uším.

"Měl byste se opravdu smířit s Bohem," řekl duchovní potřásaje hlavou jednoho dne, když ho Körner zas odmítl.

"Nechci s ním mít nic do činění. Vždyť mi polámal všechny kosti."

"To přece byla vaše vlastní vina!" odpověděl kněz vážně. Potom pohlédl na chlapce, který po bezesné noci přece usnul.

"Rád bych vám něco řekl, milý pane!" pokračoval. "Vaší vinou tento ubohý chlapec tolik zkouší. Kdo ví, zda jeho ruka bude zase zcela zdravá. Snad zůstane po celý život mrzákem vaší vinou."

"Na tom se nedá nic změnit!" bručel Körner.

"Ne, to změnit nemůžete. Ale sebe sama můžete změnit. Nevíte, že ten hoch se za vás denně modlí a že za vás obětuje všechny své bolesti? Včera mi svěčil něco, co byste se měl také dovědět. Nabídl Bohu svůj život za to, abyste se obrátil. Nyní to tedy víte! A pořádně se nad tím zamyslete!"

Když kněz opustil pokoj, civěl nešťastník dlouho před sebe. Bylo mu, jakoby najednou zvonil zvon, o kterém myslel, že už dávno zapadl. Vzpomínal na své vlastní mládí. On neměl žádný dobrý rodinný domov. Jeho otec byl opilec a svou matku sotva znal. Přesto však byla i v jeho životě doba, kdy se uměl modlit. To bylo tehdy, když se připravoval k prvnímu sv. přijímání. Ano, tehdy i pro něho vypadal svět jinak. Nikdy v dalších letech už nebyl tak šťastný jako

tehdy. Mimoděk přemýšlel o tom, zda vůbec dovede ještě nějakou modlitbu a posléze to zkusil s Otčenášem.

Spřál si mezitím bláznů. Ale nemohl se toho zbavit. Bylo to trochu zvláštní, že už Otčenáš nesvedl.

Hoch vedle něho otevřel oči a Körner cítil, že první pohled patřil jemu. Bylo to vskutku pravda, co kněz říkal?

"Je to tuze komické!" smál se Körner polovážně polo výsměšně. "Už dlouho se tu pokouším, zda ještě umím Otčenáš. Polovinu jsem svedl, ale co přijde po slovech: chléb náš vezdejší dej nám dnes?"

"A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům!" odpověděl hoch spěšně.

"Ano, ano, nyní už to vím. Je to komické, že člověk může něco takového zapomenout. No, nyní už mám aspoň klid!"

"Neměli bychom se pomodlit Otčenáš spolu?" ptal se Jeník.

"Ne, ne, tak jsem to nemyslel. Chtěl jsem jen vědět, zda to ještě vůbec umím. To je přece všechno klam, kdo odpustí vinu?"

"Milý Pán Bůh," odpověděl hoch vážně.

"A ty?"

"Ano, já také! To jsem vám už přece řekl."

Ten samý den dostal raněný velmi nepříjemnou návštěvu. Přišli páni od soudu, kterým konečně lékař povolil krátký výslech.

"Jsme už zpraveni o události, ale pro formu musíme sepsat krátký protokol," řekl jeden z nich. "Nemůžete počkat, až mě zavřete!" vrčel Körner. "No, to budete muset mít asi ještě dlouho trpělivost."

"To je asi hoch, do kterého jste najel?" mínil druhý a obrátil se k chlapci. "Není-liž pravda, jsi to ty?"

"Ano, ale já nechci, aby pan Körner byl potrestán!" odpověděl hoch rychle. "Už je přece dost potrestán, jak vidíte sami."

"Ty se za něho přimlouváš?" tázal se úředník udiven.

"Ano, já jsem mu už dávno odpustil."

"No, pak se poděkujte své oběti!" řekl pán potřásaje hlavou. To se nám ještě nestalo, aby oběť ztratila dobré slovo za viníka. Uvidíme, co se dá dělat. Ale zcela bez trestu z toho nevyjdete."

Když páni ukončili svůj výslech, upadl zraněný zas do hlubokého přemýšlení. Musel stále víc myslet na chlapce. Co hoch udělal, to vlastně přesahovalo všechnen rozum. Körner cítil, že tu působí jiná tajemná síla. Stále častěji se přistihoval, jak si říká Otčenáš. A musel

myslet a myslet. Milost Boží v něm působila, třebaš se sebevíc bránil.

A ten zázrak se stal. Když ho kaplan jednoho dne zas vyzval k přijetí svatých svátostí, neřekl už ne.

"Nevím, zda to ještě dovedu" zašeptal. "Nevím ani zda ještě vůbec v něco věřím. Ale chci to zkusit."

O půl hodiny později se smířil s Bohem ve zpovědi a druhého rána přijal zbožně Tělo Páně.

Jeník Lindner přihlížel se zářícíma očima svatému úkonu a děkoval Bohu za dílo jeho milosti.

"Dokázal jsi to!" pošeptal potom kněz chlapci tajně.

"Bohu díky!" odpověděl Jeník tiše. Petr Körner byl od té hodiny jako proměněný.

"To je zajímavé" prohlásil sestře. "Člověk si myslí, že už nevěří a když se vyzpovídá, všechny pochybnosti zmizí. Myslím, že musím být Bohu ještě vděčný, že ze mne udělal mrzáka."

Následující noc však zraněný dostal opět chrlení krve. A pak to s ním šlo rychle ke konci. Sestra přivedla duchovního, který se modlil modlitby umírajících. Petr Körner šeptal, jak dovedl, slova s ním.

Ráno už jeho srdce bilo jen slabě. Když viděl, že se Jeník probudil, prosil ho:

"Mohls bys mi udělat laskavost. Předříkávej mi ještě jednou Otče náš!"

"Ano, rád!" přikývl hoch a říkal ho pomalu a vážně.

Umírající zašeptal s ním poslední Amen. Potom jeho srdce přestalo tlouci. Na tváři mu zářil obraz pokoje.

Proti očekávání se Jeník plně uzdravil a mohl zas podle sil pomáhat své matce.

Když přišel příští rok biskup k biřmování, ptal se po chlapci, kterému udělil velkou svátost v nemocnici. Když se dověděl, že oběť biřmovance měla podivuhodný výsledek, řekl pohnut:

"Byl to zázrak Ducha svatého. Jeho milost udělala z dítěte apoštola Kristova."

Krvavé letnice v Dokkum

Krátká letní noc se chýlila ke konci, ranní červánky zářily nad bílými stany, ve kterých dřímali synové svatého Benedikta.

Jeden z nich, muž asi osmdesátiletý, vstal už dávno ze svého lože, ještě když zářily na nebi hvězdy. Byl to Bonifác, mohučský arcibiskup, velký apoštol Německa, který čekal zrána prvního dne letnic u mořského břehu města Dokkum ve Frízsku na stádečko nově obrácených, kterým chtěl dnes o svátku Ducha svatého udělit svátost biřmování.

Radost z této očekávané požehnané hodiny mu nedávala spát. Zatím co ostatní mniši, unaveni denním dílem odpočívali, opustil svůj stan, sestoupil ke břehu a přemýšleje hleděl na mořské vlny přicházející v tajuplné stříbrné záři z nekonečných dálav a třífťící se u jeho nohou.

Hra stříbrných vln mu připadala jako obraz jeho vlastního života. Jako ony přicházely a odcházely roky. Nyní už asi brzy zašumí poslední vlna a dovede ho do země Boží.

V jitřním svítání ztratilo moře svůj stříbrný lesk a když se vyhouplo zářivé slunce, hrnuly se vlny v červeném světle, v barvě svato-dušních růží, v barvě krve.

Už potřetí prodléval Bonifác v zemi Frízů. Už skoro čtyřicet let uplynulo od doby, kdy vstoupil v létě svého života jako Boží rozsévач do této země... Ale svou setbu mohl právě tak dobře rozsévat do moře nebo na skály, jako do srdcí pohanů, která zůstávala vzdorovitě uzavřena. Posléze opustil nehostinnou zem. Přišel však jako průvodce biskupa Willibrorda znovu a další tři léta nezůstala bez užitku, až ho papež poslal do Německa.

Když cítil, že se blíží jeho konec, plul zas na palubě rýnského člunu do země, která zůstala velkou touhou jeho života. Tentokrát byla žeň velice úrodná. Čtyři tisíce Frízů sklonilo světlovlasé hlavy před staříčkým arcibiskupem a přijalo křest. Ale vytrvají? Zůstanou věrni víře uprostřed svých pohanských krajanů, kteří nechtěli opustit své pohanské bůžky a v tuším vzdoru se stavěli proti učení spásy?

...Navzdory letnímu horku byla velkému Božímu poslu zima. Sníh jeho vlasů mu připomínal, že zima jeho života je zde a že poslední den není daleko, den, který možná přijde krvavě rudý jako přfbój moře v ranních červánkách.

Co bude z mladých křesťanů, až už nebude moci posilovat jejich srdce a znovu rozplameňovat jejich statečnost. To musí přijít někdo jiný, kdo by je sílil a dal jejich duším nezlomnou statečnost a sílu víry. Musí k nim zavítat Duch svatý s ohněm a mocí jako kdysi o prvních letnicích přišel k apoštolům v Jeruzalémě.

Bonifác vzpomínal na onen den, kdy přijal sám jako žáček anglosaského kláštera Nutshalling svaté biřmování. V noci, jež předcházela tu hodinu, nemohl usnout právě jako nyní. Tehdy také slyšel hukot moře a když se ráno zvedl ze svého lože, zářily vlny stejnou ohnivou červení.

Potom přišla ta velká chvíle, kdy vložil biskup ruce na jeho hlavu, pomazal jeho čelo křížmem a on přijal Ducha svatého. V té hodině cítil, že ho Bůh chce učinit svým vyslancem a jednou snad ozdobit purpurem mučednictví. Se statečným a odvážným srdcem řekl své ano k Božímu poslání.

Jak šťastným se bude cítit staříčkový apoštol, když bude moci nyní sám jako vrchní pastýř pomazat čela svých nejmladších dětí olejem síly! Pak už může přijít konec jeho života. Až přijde Utěšitel, nenechá mladé křesťany jako sirotky uprostřed zlého světa.

Když se rozednilo a bylo vidět na čtení, otevřel Bonifác knihu, která byla v posledních letech jeho stálým průvodcem. Bylo to dílo svatého Augustina "O dobrodiní smrti". Bonifacius dobrodinec, takové mu dal jméno papež, jemu, který byl pokřtěn na jméno Winfríd. Brzy přijde smrt jako poslední velký dobrodinec.

Ještě někdo se probudil při prvním úsvitu. Byl to věrný mnich Hildebrand, kterému nedala déle spát starost o stůl; vždyť tento den měl nasytiti nejen spolubratry, ale také velký zástup biřmovanců. A tak se zvedl, aby vykonal přípravy k pohoštění. S úsměvem pohlédl na velký rožeň, který měl přijít dnes k svému právu. Najednou napjal sluch. Zdáli zněl dusot kopyt, zaslechl hlasité volání ve friýském jazyku. Jistě se blížili biřmovanci, třebas je nikdo tak brzy nečeká. Ale když opustil stan kuchyně, vrazil zděšen zpátky. To nebyli jistě novopokřtění, kdo se sem tryskem hnali. V jejich tvářích planula nenávist a divoký vztek. Ti, co přijížděli, nepřicházeli přijmout svátostnou milost. Byli to pohané, odhodlaní ke každé násilnosti.

"Vzhůru, bratři!" vykřikl ze vši síly. "Pohané ohrožují našeho Otce!"

Vrávoravým krokem vycházeli mniši rozespale ze svých stanů, obstoupili arcibiskupa, kráčejiícího proti příjždějíícímu davu, aby ho svými těly chránily.

"Smrt nepřátelům našich bohů!" křičeli divocí jezdci, kteří seskočili z koní a s kyji a sekýrami se hnali proti mnichům.

Bratr Hildebrand, který ještě držel v rukou svůj rožeň, byl první, kdo se postavil se svou kuchyňskou zbraní proti zuřivému nepříteli. Ale ostrý povel arcibiskupa ho zavolal zpět.

"Odlož zbraň, Hildebrande! Nejsme poslání zabíjet, ale dávat život!"

Vyděšen nechal bratr kuchař klesnout svůj rožeň a hodil ho do písku. Jako první přijal smrtelnou ránu. Jeden mnich za druhým padali k zemi pobiti Frízy, počtem 52.

Nyní tu stál Bonifác sám za valem mrtvých a raněných. Obrovitý pohan k němu přiskočil a napřáhl na něho sekeru. Bezděky zvedl Bonifác v kůži vázanou knihu, kterou držel v ruce. Dopadající rána rozpoltila s knihou i hlavu Božího posla. Bezduché tělo kleslo k zemi.

Dobrodince smrt uvedla do Božího pokoje. S divokým vítězným pokřikem jezdci odjeli.

O několik hodin později přijeli biřmovanci a s hrůzou patřili na zástup zabitých. Jeden z mnichů, který ležel na zemi těžce raněn, jim podal z poslední síly zprávu o tom, co se stalo. Pak zavřel i on oči k věčnému spánku.

Tu přistoupili biřmovanci s úctou k mrtvému tělu arcibiskupa, namočili své prsty do jeho krve a označili svá čela znamením kříže.

"Nepřijali jsme Ducha svatého. Ale krev světce nám dá sľu, zachovat věrnost Kristu Králi!" sľbili. "Mučedník nás biřmuje svou krví."

A pochovali těla umučených v písku moře, kde měly odpočívát, než se jim dostane důstojnějšího pohřbu.

Biskup se učí kázat

Bylo to ve svatodušním týdnu roku 1875, když biskup Maigret jel na palubě parníku Kilauea na ostrov Molokai. Z modré oblohy zářilo jasně slunce a zalévalo Tiché moře zlatým leskem. Biskup, stojící u zábradlí lodi, hleděl však upřeně k černým pahorkům ostrova, které se stále víc přibližovaly.

Věděl, co ho čeká. Na celém světě se sotva najde místo hrůzy jemu podobné. Molodai byl ostrovem mrtvých. Jeho obyvatelé jsou malomoční až na jediného vlámského kněze Damiána Deveustera, kterého sem biskup přivezl před dvěma roky jako duchovního správce.

Teplý jásot zněl vstříc vrchnímu pastýři, když kráčel od prístavu.

"Aloha, Aloha maikai!" volali hnědé děti jižního moře svůj uvítající pozdrav. Trumpety troubily, zněly bubny a flétny. Potom zapěl sbor malomocných hochů Benediktus: "Požehnaný jenž přichází ve jménu Páně!"

Překvapen zastavil biskup své kroky. Takové přijetí nečekal na tom ostrově, který ještě před dvěma roky byl místem zoufalství a nevýslovné hrůzy. Podivuhodně se všechno změnilo od té doby, co žil mezi malomocnými kněz a pomáhal jim nést jejich kříž.

Pater Damián přistoupil k biskupovi, poklekl před ním a políbil mu ruku. Pak se obrátil ke svým ubožákům a hlasitě zvolal: "Mé děti, to je váš Otec!"

"Aloha! Aloha maikai!" jásal malomocní z plných plic.

"To už není Molokai, ostrov smrti," řekl biskup rozechvěn.

"Učil jsem je, že i pro ně je naděje a radost v Duchu svatém. Ale sám vidíte, je tu mezi nimi ještě dost utrpení a velice potřebují útěchy, kterou jim přinášíte."

Když biskup přistoupil blíže, cítil dech rozkladu, který proti němu tísnivě vanul. Malomocní jásal radostí, ale jejich obličeje byly zjizveny strašnými ranami a mnohé oční důlky byly prázdné.

Bylo to hrůzné procesí, které provázelo vrchního pastýře ke kostelíku svaté Filomeny. Pomalu, tajuplně pomalu kráčelo kupředu, neboť mnozí z malomocných se mohli se svými zkomolenými údý jen s námahou vléci kupředu. Slepí se belhali o svých holích. Chromí se těžce opírali o rámě silnějších nemocných.

V kapli, plné až do posledního místečka, byl vzduch i při otevřených oknech brzy tak špatný, že biskup nevěděl, zda bude moci vůbec dýchat. Jak velice obdivoval statečného Vlása, který už dva roky bydlel mezi živými mrtvolami.

Maigret však přemohl svůj odpor a když se stoje u oltáře obrátil k této zvláštní osadě, probudil se v jeho duši hluboký soucit s těmito nešťastnými lidmi.

"Mé ubohé děti," začal mluvit. "Přišel jsem k vám, protože vy potřebujete zvlášť útechy. Kříž, který nesete, činí vás podobnými Spasiteli. Svým utrpením jste nejbližší jeho Srdci. On sám bydlí mezi vámi. On vidí vaši oběť a slyší i nejtíšší dech vašich modliteb. Dnes se vám dostane zcela zvláštní útechy. Udělím mnohým z vás Ducha svatého, Těšitele nemocných a Otce chudých. V jeho milosti najdete sílu nést své neštěstí a neselhat, i když vašemu srdci bude těžko."

Bezdechu naslouchali nemocní slovům svého pastýře. Mnohému z nich zvlhly oči dojetím a radostí. Ne, už nejsou více opuštěni jako kdysi, kdy ještě neměli žádného kněze. Nyní měl Spasitel svůj stánek uprostřed nich a Duch svatý zůstane navždy s nimi.

A malomocní z Molokai přistoupili a jak mohli, skláněli svá kolena před biskupem a nastavili rozervaná čela, aby je mohl pomazat křížem spasení. Často biskup sotva nacházel zdravé místo, kde by je mohl označit balsámem svátosti. Opakoval však vždy znova stejná slova, která přinášela nešťastným Ducha svatého se všemi dary jeho milosti.

Přicházely děti, hoši a dívky, jejichž obličej už byly zpustošeny strašlivou nemocí. Potom přišli dospělí, belhající se o svých holích, vidoucí přiváděli slepé. Některé donesli na nosítkách k oltáři, protože jim uhnily ruce a nohy. Všechny znetvořené obličejy ale zářily radostí z té veliké hodiny.

Když skončila slavnost, navštívil biskup sirotčinec, postavený Damiánem Deveuster. Bez bázně přijímal často zcela zkomolené ruce mnohých, které se k němu radostně vztahovaly. Ubohé děti mají poznat, že je miluje přes jejich nemoc, budící ošklivost, ano právě kvůli ní.

Hluboce rozechvěn v srdci věnoval také jim své otcovské laskavé slovo a leckdy mu dojetím a soucitem selhával hlas.

Když opouštěl dům, tlačil se k němu malý slepý chlapec, zatahal ho za fialový talár a šeptal mu:

"Musím ti něco říci, Otče!"

"A copak?" tázal se biskup překvapen.

"To, co jste nám kázal, bylo všechno nesprávné."

"Tak? A proč pak?" smál se Maigret.

"Ty jsi nás, Otče, nazval ubohými a nešťastnými, protože jsme malomocní. Ale Makua Kamiano - tak vyslovovali nemocní jméno Patera Damiána - nás učil, že naše duše jsou zcela čisté a zdravé. Tak nás tedy nemůžeš zvát ubohými a nešťastnými."

Zaražen hleděl biskup na hocha, který k němu zvedal své slepé oči.

"Ne, ne" pokračoval hošík, "my nejsme chudáci. A dnes, kdy jsme přijali Ducha svatého, jsme se stali bohatými. Neboť On je náš Otec a obdařil nás nebeskými dary. To už je asi dávno, co jste Vy, Otče, byl biřmován?"

"Ó ano, už přes padesát roků!"

"To jsem si myslel," přikývl slepý. "Ale budu prosit Ducha svatého, aby osvětlil tvůj rozum, abys dobře kázal a nenazýval biřmovance chudáky. Ano, denně budu za to prosit Ducha svatého, který nyní sídlí v mém srdci."

"To uděláš dobře, můj milý šťastný synu," odpověděl biskup dojatě.

"Pak je dobře!" řekl chlapec a odešel.

"Ten mi dal naučení, na které po celý život nezapomenu," obrátil se biskup k Pateru Damiánovi, který s úsměvem naslouchal. "Zdá se, že jste své biřmovance dobře připravoval, milý příteli. Vědí víc než jejich biskup."

"Za ty dva roky, co jsem tady, už jsem vícekrát slyšel podobná slova. Je opravdu podivuhodné, jak velice těší Duch svatý své nemocné děti a osvěcuje duše těch slepých, kterým vyhasl tělesný zrak. Zdá se, že právě slepí jsou jeho zvláštními přáteli. Vidí hlouběji do Božího tajemství než ti, kdo mají zdravé oči."

"Studoval jsem v životě mnoho," odpověděl po chvíli biskup. "Přečetl jsem mnoho učených knih o působení Ducha svatého, ale ten malý slepý chlapec je všechny překonal. Dostal jsem dnes nejkrásnější lekci svého života."

Králův sen

Za nevýslovného jásotu celého národa pomazal kněz Sadok dvacetiletého Šalamouna svatým olejem. Na poděkování za své vyvolení přinesl nový panovník Izraele Hospodinu oběť na hoře Gabaon.

Přišel večer. Zářící slunce zapadalo a nebe se ověncilo hvězdami. Ještě dlouho bděl mladý král a přemýšleje hleděl k zářícím nebeským světlům. Pak se odebral do svého stanu a položil se k odpočinku. V té moci měl zvláštní sen.

Zjevil se mu Pán ve vší své nádheře a mluvil k němu: "Žádej ode mne, co ti mám dát!"

A Šalamoun odpověděl:

"Ty jsi prokazoval veliké milosrdenství mému otci Davidovi a dal jsi mu syna, který nyní sedí na jeho trůně. Nuže, Hospodine, můj Bože! Ty jsi mě učinil králem na místě mého otce Davida. Já však jsem mladíček, který si nevím rady. Tvůj služebník stojí uprostřed tvého lidu, který sis vyvolil. Dej svému služebníkovi chápavé srdce, abych dovedl vládnout tvému lidu a rozeznávat mezi dobrem a zlem!"

A Hospodinu se zalíbila odpověď mladého krále. Šalamoun uslyšel ve snu jeho hlas:

"Protože jsi žádal toto a neprosil jsi o dlouhý život, ani bohatství ani smrt svých nepřátel, ale žádal jsi moudrost k správnému jednání, splním tvou prosbu. Hle, dávám ti moudré a rozumné srdce, že se ti nevyrovná nikdo z těch, kdo byli před tebou, ani z těch, kdo přijdou po tobě. Ale dám ti i to, oč jsi nežádal, bohatství a slávu, že se ti nevyrovná žádný mezi králi za tvého života. Budeš-li na svých cestách zachovávat má ustanovení a přikazy, jak to činil tvůj otec David, dám ti také dlouhý život."

Když se Šalamoun probudil a vyšel ze svého stanu, vycházelo právě slunce. Nové jitro se mu zdálo jako začátek nového života a zářící nástup jeho královské vlády a on slíbil Hospodinu, že bude chodit v jeho přikázáních a vládnout jeho lidu moudře. Neboť to je nejvzácnější ze všech darů, které dává Duch svatý svým vyvoleným.

Potom sestoupil do Jeruzaléma, přistoupil ke stánku úmluvy a zapálil Hospodinu oběť.

Noc očí

"Vánoce! Vánoce!" zpívaly zvony od svatého Antonína v horách. "Vánoce! Noc milosti a zázraků! Noc lásky a pokoje!" Jejich hlas se nesl daleko přes zasněžené jedle až k vysokým horám pod hvězdnou korunou, procházel ulicí vesnice, sliboval a zval: "Kristus se narodil! Pojdte, klaňme se!"

Píseň zvonů rozžihala všude za okny světla. Dveře se otvíraly a tichá ves vstávala, aby pozdravila Novorozeňátko.

Betlémská hvězda zářila těm, kdo vstupovali do chrámu, ukazovala cestu k jeskyni, kde spočívala spása světa a lidé se tlačili kolem svatého divu, kolem jesliček, nebeského Dítka, Marie a Josefa, andělů a pastýřů a všech těch milých známých postav, které vyšly z rukou Tony Lanschera. Každým rokem přibyla jedna nová figurka a tak vesničané pátrali i letos plni očekávání, hledající novou sošku. Docela na okraji scény objevili figurku, která všechny zvlášť dojala. Stál zde muž v žebráckém šatě. Pravicí se opíral o hůl, levicí tápal kupředu. Obličej zvedal ku hvězdě, jakoby tušil světlo, ze kterého neviděl ani jiskřičku, neboť jeho oči byly mrtvé.

"Slepý," šeptali si lidé. "Slepec u jesliček!" Postava slepce ukazovala otřesnou bolest, bídu bez hranic, ale spolu i velice hlubokou touhu a důvěru víry. Jakoby v něm putovalo k jeslím utrpení světa, celá nostalgie adventu.

Farář kázal o slepci u jeslí, o bídě beze světla, kterou přesto žene tajemná touha k divotvorným rukám narozeného Božího Dítěte. "Tak jsme i my v každém utrpení na cestě ke Kristu," prohlásil kněz. "Ukryjme svou bolest do jeho rukou. Nevíme, zdali nás zbaví našeho trápení. Nenechá však naši duši bez útěchy plného světla."

Někde uprostřed věřících stál Tony Lanscher, mladý řezbář, a naslouchal slovům kazatele. Bylo mu, jakoby ukazovala jemu samému pravý smysl jeho malého díla. Nikdy předtím nepracoval jeho řezbářský nůž v tichých dnech adventu tak celou duší a leckdy měl i zvláštní tajemný pocit, jakoby nějaká vyšší síla vedla jeho ruku.

"Letos jsi vytvořil mistrovské dílo, Tony!" chválil farář, když skončila půlnoční.

"Je pokaždé lepší!" odpověděl Tony, horský průvodce a řezbář. "Ale tomu nejkrásnějšímu se musím přece ještě učit. Loni v létě jsem provázel po horách jednoho mnichovského profesora. Prohlížel si

také mou dílnu a nešetřil chválou. Potom mi však poradil navštívit akademii v Mnichově. Jen tam bych se mohl naučit, co mi dosud schází. Zajistil mi volné místo a stipendium. Samozřejmě jsem to přijal a po svátku Zjevení Páně pojedu do Mnichova. Jste první, komu to říkám."

Starý kněz pozorně poslouchal a když mladý umělec skončil, ještě dlouho mlčel.

"Co o tom soudíte, pane faráři?" doléhal Tony Lanscher. Farář zvedl na chvíli ruku k starým dobrým očím. Potom pohlédl zamyšlen na řezbáře a řekl:

"V tom ti nemohu mnoho radit, Tony. V městě se jistě ještě mnohemu přiučíš. Tvé postavičky budou hladší a jemnější, dojdou snad ve velkém světě ještě většího uznání než to, co jsi dosud vytvořil. Ale já se obávám, že pro větší dokonalost ztratíš svou duši. Jsem jen venkovský farář a nevyznám se dobře v tvém oboru. Chceš-li ale slyšet mou radu, radu starého zkušeného muže, potom zní takto: nechoď do města! Zůstaň zde ve své milé krásné domovině, ve svých horách, u kostelíčka sv. Antonína, neboť to nejhlubší, nejvnitřnější nedá žádná škola: to musíme čerpat stále znova z vlastního srdce, které v hluku světa rychle zchudne!"

"Ale pan profesor..." koktal Tony zaražen.

"Profesor je snad znamenitý a chytrý muž a myslíš to jistě s tebou dobře. Ale on žije ve svém světě a ty ve svém. Zůstaň zde, Tony, poslechni mé rady, ne, nyní mi neodpovídej! Počkej do Tří králů, potom mi řekneš, jak jsi se rozhodl."

Svatý den Zjevení Páně obohatil jesličky u sv. Antonína novou nádherou a vesničané zas žasli, když spatřili dřvy východu, krále a mouřeníny, válečníky a vozatajstvo, velbloudy a koně, vše z dovedné ruky řezbáře Tonyho Lanschera.

"No, jak jsi se rozhodl?" ptal se farář mladého umělce, který vstoupil o svátečním odpoledni do jeho pokoje.

"Pojedu, pane faráři!" odpověděl Tony, zvedaje nejistý pohled ke knězi. "Jde o mé umění a v životě už nenajdu takovou příležitost zdokonalit se v něm."

"Jde o tvou duši a duši tvého díla!" odpověděl kněz vážně. "Proto jsem tě zrazoval, abys nešel do města. Ale když ses nyní rozhodl, nechci ti stát v cestě. Odjeď tedy s pánem Bohem a vrať se tak, jak odcházíš!" Stařec chvíli mlčel, jakoby hledal slova, která lze těžko

vyjádřit. "Bojím se," řekl na konec. "Myslím, že na tebe v městě čeká velké utrpení."

"Už jako kluky jste nás ve škole učil, že bolest je větším darem nebes než radost," odpověděl řezbář s úsměvem. "Čeho bych se tedy měl bát?"

"Ano, máš pravdu!" přikývl útrpně stařec. "Bolest obohacuje duši a umělec musí snad projít branou mnoha utrpení, než vytvoří své veledílo. Bolest je víc než škola profesorů. Ale sám víš, že kus dřeva se může pod dlátem, které je má formovat, zlomit."

"Bůh nedopustí více tlaku než unesu!" odpověděl Tony s důvěrou.

"No, jdi tedy s Pánem Bohem!" řekl kněz ještě jednou a podal mladému muži ruku.

Příští měsíce přinášely z Mnichova dobré zprávy. Tony psal nadšeně o akademii a svých učitelích, o růstu a dozrávání svého umění a dopisy byly psány tak svěže, že se faráři téměř zdálo, že si dělal zbytečné starosti.

Pašijový týden však přinesl do malé horské vsky hroznou zprávu. Mladý umělec byl po autohavárii převezen s těžkým zraněním do jedné mnichovské nemocnice. Lékaři pochybují o jeho uzdravení.

Hned po velikonočních odejel farář do Mnichova. V nemocnici mu řekli, že to nejhorší je překonáno, ale je obava, že přijde docela o zrak.

"Můj Bože, jen to ne!" povzdychl farář k smrti vyděšen. "Jak by mohl tvořit, kdyby neviděl?"

"Co bude v lidských silách, to uděláme," ujistil ho lékař.

Rozechvřen stál kněz za chvíli u lůžka nešťastníka, jehož oči byly zavázány páskou.

"Můj milý, ubohý příteli!" řekl farář, podávaje raněnému ruku. "Můj strach o tebe nebyl tedy bezdůvodný."

"Ano, měl jste pravdu, pane faráři!" odpověděl Tony, trochu se usmívaje. "Ale zas bude dobře a až mě dají dohromady, přijdu domů. To vám slibuji. V létě se zas bude chodit na hory a v zimě vyřežu novou krásnou figurku pro jesličky. Jsem jist, že teprve nyní vytvořím své nejlepší dílo."

"Ano, až budeš zase zdrav!" povzdechl farář.

"Nemohu se dočkat, až mi sundají pásku z očí! Až budu zas vidět, mohu také vyřezávat. Ruce jsou bohuďák nezraněny."

"Jak se Bohu líbí," odpověděl kněz. "V každém případě musíš nyní být opravdu statečný. Pamatuj na to, že jsi byl biřmován!" Když kněz odešel, myslel zraněný dlouho na to, proč mu připomínal právě jeho biřmování.

Bylo už uprostřed léta, když se Tony Lanscher vrátil domů. Alpská víska tonula v nejkrásnější nádheře, hory zářily v podvečer zlatým ohněm. Tony však neviděl nic ze vší té krásy. Nemohli mu vrátit světlo očí. Řezbář byl slepý.

"Nyní je se vším konec!" nařikal Tony, když ho druhého dne navštívil farář. "Jsem slepý. Víte, co to znamená? Již nikdy neuvidím hory, nebudu moci vyřezávat. Smrt by byla pro mne milosrdnější. Jak to mohl Bůh dopustit. Co jsem udělal, že mě tak trestá?"

Pohnut uchopil kněz ruku navrátilce. "Tony," řekl rozechvěným hlasem, "vytvořil jsi slepého a postavil ho na cestu k jeslím. Bůh tě učinil jemu podobným, abys také našel cestu k jeho lásce."

"Jak mohu věřit v Boží lásku?" volal mládenec. "Jak může být dobrým otcem ten, kdo nechá své dítě oslepnout?"

"To je ten Otec, který vydal svého vlastního Syna na kříž, aby vykoupil svět. Sám jsi přece tak často vyřezával Spasitele na kříži. Pochyboval jsi při tom o Boží lásce?"

"Ale co vina? Já přece nemám žádnou vinu."

"Byl vinen ten, který za nás umřel na kříži? Můj ubohý příteli, pod křížem přestává každá otázka po vlastním utrpení. Nemůžeme se přece přít s tím, kdo svým utrpením zachránil svět. Ani na tebe nevložil Bůh kříž nadarmo. Také ty máš prostřednictvím svého neštěstí najít cestu k jeho lásce a pomáhat mu vysvobozovat lidi od největšího rozhodného, ano jediného skutečného neštěstí. Nevěříš, že je to vyšší úkol než tvořit obrazy?"

"Ale mé umění? Moje práce?" nařikal slepý.

Farář chvíli přemýšlel a pak řekl:

"Bůh nyní potřebuje tvé utrpení. Věř mi; nevložil je na tebe bez důvodu. Bude-li však potřebovat tvé dovednosti, vrátí ti znovu zrak. Tomu pevně věřím."

V následujících dnech navštěvoval farář často slepého, dodával mu odvahy a učil ho chápat tajemství kříže.

"Vzpomeň na den svého biřmování!" připomínal mu i nyní. "Mezi sedmi dary Ducha svatého je i dar rozumu. Má otevírat oči duše,

abychom poznávali Boha a viděli poslední cíl našeho života. Slepota duše je horší než tělesná. Pán řekl apoštolům toto slovo: Blahoslavené jsou vaše oči, že vidíte! Tím však myslel oči duše a ne tělesné."

Jindy vyprávěl farář o jednom rakouském biskupovi, který ztrácel stále více zrak.

Opakoval často tutéž modlitbu: Pane, chceš-li mi vzít světlo očí, ponech mi aspoň světlo mého rozumu. A chceš-li mi vzít světlo mého rozumu, ponech mi aspoň světlo víry. - "Tony, což chceš se světlem svých očí ztratit i světlo Bohem osvíceného rozumu a utěšující světlo své víry? Pros Boha za své oči, ale modli se ještě více k Duchu svatému za dar rozumu a poznání víry!"

Nikdy neopouštěl kněz slepého aniž by se nepomodlil pomalu a slavnostně Otčenáš, třebaš ústa mladíka zatím při tom mlčela. Později však přišel přece den, kdy také Tony poprvé říkal spolu slova: "bud' vůle tvá!"

Tento den znamenal v jeho životě veliký rozhodný obrat. Tony se znovu naučil věřit v Boží lásku.

"Pane faráři," řekl v jednom z prvních adventních dnů, "mé oči jsou mrtvé pro svět, ale od té doby, co jsem slepý, vidím více než dříve, kdy mě oslepovala pozemská záře. Přiznám vám něco, co vy asi sotva pochopíte. Lekám se nyní téměř toho, že bych měl zase vidět. Nevím, jak bych vám to měl říci. Ale bojím se, že bych mohl znovu ztratit vnitřní světlo, které jsem našel."

"A smířil jsi se s tím, že už nebudeš moci řezbařit?" ptal se farář dojat.

"Nyní i já sám věřím, že Bůh potřebuje víc mé utrpení než mé ruce," odpověděl Tony.

O svaté noci vánoční hlásaly zvony od svatého Antonína opět pokoj a vykoupení. Znovu se vesničané tlačili k jesličkám a prohlíželi divy. Potom se davem nesl šepot. Slepý řezbář se belhal o holi chrámem, zvedaje obličej ku svaté hvězdě, jakoby viděl. Okolostojící uvolnili bázlivě místo. Nyní stál docela blízko u jeslí, které zhotovil. Opatrně hmatl po svatých postavičkách, po Dítěti ve stáji, po pastýřích a svatých.

Potom hledala jeho ruka dál, až spočinula u figurky slepce. Tonyho prsty přejely po malém uměleckém výtvaru, po skloněné po-

stavě, zvednuté tváři a tápající ruce. Pak vzal žebráka a přistrčil ho blíž k jeslím a z jeho vyhaslých očí zářila veliká radost.

Zas odešla zima. Jaro se vši krásou přišlo do země a uvolnilo místo zlatému létu. A tu se stalo, že do tiché vesnice zavítal proslulý oční lékař. Na prosby faráře vyšetřil slepého. Potom řekl:

"Případ není beznadějný. Vezmu ho na svou kliniku a mám za to, že ho budu moci uzdravit."

Zázrak se uskutečnil. Vyhaslé oči znovu ožily. Tony Lanscher se vrátil domů a viděl.

"Nyní vím, že Bůh zas potřebuje mé umění!" řekl faráři při prvním setkání. "V noci svých očí jsem se naučil víc než by mi mohly dát všechny školy světa. Nyní vím, že to byla láska, když jsem oslepl."

O vánocích žasli věřící nad novým přírůstkem, který spatřili u svých jeslí. Nad stájí se tyčil veliký dojemný kříž, který spočíval v rukou nebeského Otce.

Dosud nikdy nebylo vidět nad jeslemi kříž, ale všichni porozuměli, že Bůh drží ve svých rukou všechno utrpení země. A nad zvláštním obrazem rozepínal bílý holub svá zářící křídla. Byl to dík umělce Duchu svatému, který dal v noci očí světlo duši.

Student prodá své knihy

Mrazivý vítr vanul do tváře Dominga Guzmána, který studoval na dómské škole španělského městečka Palencia, když kráčel přes most Carrion. Tenký obnošený talár, který nosil, ho málo chránil proti zimě. Chvátal proto do svého bytu, který sdílel ještě s jedním kastilským studentem.

"Pro milosrdenství Boží, dejte mi almužnu!" volal za ním jeden žebrák, krčící se u sloupu jednoho mostu. Domingo se ulekl, když spatřil ubožáka, který měl jen pár hadrů, sotva kryjících nahé tělo. Jistě mu byla strašná zima.

"Milý příteli!" odpověděl student, "rád bych ti pomohl, ale nemám v kapse ani jediný haléř."

"Dnes snad nikdo nemá v kapse peníze," přikývl rozedraný chudák smutně a díval se po ostatních chodcích.

S bolestnými myšlenkami pokračoval Domingo v cestě. Kolik bylo v té strašné zimě roku 1191 všude bídy a nouze. Podzim přinesl nužnou žeň a s prvním sněhem vtáhl do kraje hlad.

Cena chleba stoupala den ze dne a Domingo viděl často chudé mrznoucí lidi padati na ulici vysílením. Kdyby tak mohl pomoci! Sám žil v největší bídě. Peníze na studium, které mu poslal otec, odcestovaly už dávno do rukou žebráků. Cennosti, které vlastnil, šly stejnou cestu. Co zůstalo, co by ještě mohl darovat?

Stále ještě viděl Domingo před sebou mrznoucího žebráka. Musel myslet na svatého Martina, který kdysi daroval v zimě rozdranému muži polovinu svého pláště.

"Svůj talár bych nemohl rozdělit ubožáku, ani kdybych měl meč, abych ho rozpůlil!" smál se bolestně. Musí však najít něco, čím by mohl zmírnit jeho nouzi.

"Neotvírej tolik dveře, Domingo!" volal na něj Enzo, jeho spolužák, když rychle vešel. "Už je tu dost zima. Nemáme ani dříví ani uhlí do kamen."

"Jiní mrznou mnohem víc!" odpověděl Domingo. Potom se pátravě podíval po pokoji, dýchaje si na zmrzlé ruce, aby se zahřál.

"Hledáš něco?" ptal se Enzo.

"Ano, hledám, co bych mohl prodat!"

"To budeš mít málo zdaru," zazubil se kamarád. Ani soudní exekutor by tu už nic nenašel. Vždyť už jsi všechno své jmění odnesl židovi Benjaminovi."

Domingo neodpověděl. Stál před malým dřevěným regálem, v němž byly uspořádány jeho knihy, cenné svazky, vázané ve vepřovicích. Potom vytáhl z truhly velké voskované plátno a začal balit vzácná učená díla.

"Snad nechceš prodat své knihy?" vyjel na něho Enzo udiven.

"Ano, chci!"

"Ale jak budeš potom studovat, když nebudeš mít žádné knihy? Ne, můj příteli, jen je postav klidně zpět do regálu! Než bys zašantročil své knihy, to budu raději dál mrznout."

"Ale o tebe se přece nejedná!"

"Myslím, že za to chceš koupit dříví a uhlí, nebo něco šikovného k jídlu! Nebo snad máš dluhy?"

"Ano, mám dluhy! To jsi uhodl."

"A kdo je tvůj věřitel, který na tebe tlačí?"

"Ó, je to ubožák u Carrionova mostu. Když nedostane brzy teplý kabát, zmrzne. Dlužím mu ho."

"Ty jsi věru blázen!" nadával přítel. "V celé Palencii není řádnějšího studenta nad tebe a nyní chceš prodat své knihy!"

"Jistě!" přikývl Domingo, když zavazoval balík.

"Tak málo si vážíš vědy?"

"Vůbec ne!" odpověděl Domingo.

"Je přece jedním ze sedmi darů Ducha svatého. Jak bych jí mohl pohrdat?"

"Ale to bude konec s vědou, když se zbavíš svých knih," trval na svém Enzo.

"To nejcennější si nechávám pro sebe!"

"Ale já už nic nevidím. Tvůj regál je prázdný!" "Je tu ještě něco!" Domingo ukázal na kříž, který visel na stěně. "Kříž bude nadále vědou, ze které se budu učit. A teď už mě nezdržuj! Žebrák nemůže čekat."

"Rád bych věděl, jak chceš skládat zkoušky, když nebudeš mít žádné knihy," potřásl hlavou kamarád.

"Bůh mi právě předložil jednu takovou zkoušku, kterou musím nejdříve složit," odpověděl

Domingo, vzal svůj balík a seběhl ze schodů.

Starožitník Benjamin udělal ten den dobrý obchod. Za drahocené svazky dal několik kousků stříbra.

"Bůh by mě musel trestat, kdybych za to měl dát víc!" řekl ustaraně. "Ale nikdy bych nevěřil, že pan student Guzman prodá své knihy."

"Já také ne!" odpověděl Domingo úsečně.

Brzy na to se objevil znovu u Carrionova mostu a hodil celé své bohatství žebrákovi. Ten, když chytil mince do rukou, vykulil oči, potom vykoktal několik slov díky, vyskočil a běžel, jak jen mohl pryč.

Domingo se dal na cestu ke katedrále, vrhl se před oltář na kolena a modlil se: "Duchu svatý, buď nyní mým učitelem a dej mi dar moudrosti, neboť jsem prodal všechny své knihy!" Modlitba milosrdného studenta nezůstala nevyslyšena. Duch svatý ho osvětloval tak zázračně, že i bez knih dokončil skvěle svá studia.

Šlechtěného žáka školy v Palencii vyvolil Pán za svého zvláštního hlasatele. Fe Francii kalil ošklivý blud pravou víru. Bez ustání cestoval Dominik, jak ho později nazývali, od města k městu a přiváděl nesčetné zástupy svým kázáním zpět k poznání pravdy. Bos, v chudobném poutnickém šatě procestoval zem. Přenocoval v kůlnách nebo ve stájích. Víc než ohnivou výřečností a bohatstvím svých vědomostí učil bloudící svým příkladem a skutky lásky.

Když se kolem něho sdružili stejně smýšlející společníci, založil s nimi roku 1215 v Toulouse kazatelský řád. Mnozí z jeho duchovních synů vzbudili svým hlubokým vzděláním obdiv celého světa až po naše dny.

Ztřeštěný Melchior

Vestfálská vesnice Velen odpočívala v tichu nedělního odpoledne. Dobří lidé seděli pokojně v hovoru ve svých světnicích, drobili si podle místního zvyku sušené kousky chleba do svých velkých modrých šálek s kávou, hovořili o výhledu na žně nebo o nejnovějších událostech světového dění.

Ach Bože! Ve světovém dění to nevypadalo zdaleka tak pokojně jako ve vestfálských sedláckých chalupách. Císař Napoleon byl stále svévolnější a po Rakousku zakusí asi i ostatní Německo jeho mocnou pěst.

"Je to bláznivý svět!" nařikal starý farář z Valenu, který seděl ve svém pokoji s kaplanem a hrabětem Landsbergem. Není a nebude klid. Sotva máme za sebou hrůzná léta velké revoluce a těšíme se, že bude trochu pokoje, nevychází svět už vůbec z válek a řinčení zbraní. Což si musí císařové a králové stále vjíždět do vlasů jako klackové z ulice, kteří nedají nikdy pokoj?"

"To máte jistě pravdu, pane faráři!" přikývl hrabě a nacpal si znovu velkou dýmku z koženého váčku na tabák. "Vraždní a zabíjení nebere žádného konce."

"Mládež je také stále vzdornější," stěžoval si kaplan Buttner, strašně hubený dlouhán s modrými dětskýma očima. "Nelze je nechat chvíli bez dozoru, to dělají Bůh ví co."

"Míniš asi svého Melchiora, kterého ti svěřil vrchní dvorní rada z Bocholtu do opatrování a výchovy?" smál se farář. "Přistihl jsem ho nedávno na našich třešních, ale kluk se jen smál, když jsem mu pohrozil dlouho dýmkou."

"To je mu podobné," nařikal kaplan. "Žádný strom, žádná kočka nebo pes nejsou před ním jisté. Doma se předváděl tak bláznivě, že ho rodiče už nemohli zkrotit. Teď se s ním musím trápit já. Ale myslím, že se brzy poděkuji a pošlu ho zpět do Bocholtu."

"Ten skrček se mi vlastně líbí!" zubil se hrabě. "Spřátelil se s mým kočím a musím říci, že kluk jezdí jako čert. Mladé víno musí přece kvasit a hluchet, má-li z něho být šlechtný nápoj."

"Pro mne kvasí trochu příliš!" Kaplan Buttner vyrazil zuřivě hustý dým k nízkému začouzenému stropu pokoje. "Moje dobrá hospodyně Kateřina mi k tomu včera řekla, že dá výpověď, jestli Melchior nepůjde z domu."

"Co jí zase provedl?" ptal se farář.

"Strčil jí do postele žábu; ta ji hrozně vylekala."

"Ale podívejme se!" smál se hrabě.

"Chtěl si udělat malý žert!" prohodil farář a sáhl po kartách. Brzy však byla tichá partie skatu, k níž se tito tři pánové scházeli každou neděli, přerušena. Otevřeným oknem bylo slyšet jasný zvuk zvonů.

"Kdopak to teď zvoní?" ptal se farář.

Ale to nebylo obyčejné zvonění. To byla píseň, kterou zvony zněly.

Ach, ty milý Augustine,
pryč jsou moje krejcarey...

Tak to znělo nedělním tichem.

"Ať Bůh toho čerta potrestá!" volal hrabě Landsberg a odhodil karty. "To je zvonková hra ze zámku. Už léta jsem ji nepouštěl, protože ti zatracení Francouzi pokazili mechanismus. To bych rád věděl, kdo tam nahoře řídí."

"Já to tuším!" řekl kaplan a hnál se s dlouhou dýmkou v ruce a vylajcími šosy ven ze dveří. Oba druhí páni spěchali za ním. Kolem zámku se už sešlo množství zvědavců, kteří se smíchem hleděli vzhůru k vysoké věži, odkud se nesly veselé tóny:

Ó milý Augustine,
všechno je pryč...

Někteří zpívali veselou melodii spolu. Zvláštní bylo, že brána k věži byla zamčená. Jak tedy mohl někdo být nahoře a bušit do zvonů?

"To je buď ďábel nebo Melchior" mečel vesnický krejčí.

"Ano, ano, Melchior!" přizvukovali ostatní.

"Melchior je horší než sedm ďáblů."

"Půjdeš dolů, ty rošťáku!" volal kaplan a zvedl svou dlouhou dýmku jako archanděl meč pomsty. Ale zvoník asi nic neslyšel. Za to bylo jako odpověď slyšet novou melodii, kterou hrál. Docela jasně znělo nyní výše:

Ty jsi blázen, mé dítě...

"Melchiorel!" řval kaplan z plných plic. Konečně zmlkla rouhavá píseň. Mladík vystrčil ryšavou kšticí z věžního okénka.

"Volal jste mě, pane kaplane?"

"Pojď dolů!" zahřměl duchovní.

"Hned!" ozvalo se nahoře a ten čertův chlapík opravdu vylézal z okénka a ukazoval, že chce šplhat po starém zdivu dolů.

"Pro Boha," vzkřikl kaplan s hrůzou. "Ne venkem. Sejdi po schodech!"

"Ale já jsem vylezl nahoru venkem!" zněla odpověď.

"Pro pána krále!" žasl hrabě. "To přece nedokáže ani kočka!"

"Musíš sejít po schodech!" zapřísahal nezbedu kaplan.

"Po schodech to jde pomalu!" volal uličník.

"Zmaluji ti záda, jestli hned nezmizíš a nesejdeš po schodech!" hrozil pan Buttner.

"A když sejdu po schodech, zbijete mě také?"

"Svůj výprask dostaneš!"

"Potom mohu dolů i bez schodů!"

"Ne, nedělej to. Nebudu tě bít!" volal v úzkosti kaplan.

"Čestné slovo?"

"Čestné slovo!"

"Potom jdu dolů po schodech."

Světlovlasá hlava bohudíky zmizela z okénka. Kdosi přinesl klíče od věže a za chvíli stál ztřeštěný Melchior dole, zubil se na lidi a ptal se:

"To byla švanda, že ano?"

Kaplan už sahal po uších uličníkových, ale ten mu rychle připomenul jeho čestné slovo a tak se duchovní přece zalekl porušit je přede všemi a hoch vyvázl tentokrát bez trestu.

Druhého dne však napsal kaplan do Bocholtu dopis, v němž zapřísahal vrchního radu Diepenbrocka, aby si vzal syna domů, že už dál nechce nést za něho odpovědnost. "To zase začnou hrozné týdny!" naříkaly Melchiorovy sestry, když se bratr vrátil domů. Měly už své zkušenosti s rozpustilcem a byly šťastné, když Melchior jen rozškubal jejich panenky.

"Náš Melchior není zlý. Má dobré srdce," ujišťovala přesto matka bezradného otce.

Ne, Melchior nebyl zlý. Leckdy vyprázdnil špižírnu rodičů a rozdál slaninu a uzeniny žebrákům a kolem táhnoucím cikánům. Jednomu chudému pachtýři, kterému uhynula jediná kravka, přivedl v noci do prázdné stáje nejlepši dvojici svého otce.

Byl snad zbožný? Ne, nedalo se říci, že by byl zbožný. Domácí modlitby mu byly vždy tuze dlouhé a dokonce i v kostele vymýšlel

jakou taškařinu by mohl provést starému kostelníkovi. Jednoho dne nalil do píšťal u varhan vědro mydlinového louhu a jásal nad velkými pestrými bublinkami, které se vznášely od podla při první písni.

Ne, doma nemohl zůstat. Otec ho poslal do chlapeckého ústavu Wilkinghege u Münsteru, vedeného duchovními. Ale tam s jeho vstupem skončil pokojný život. Melchior zbouřil celou vesnici, býval pravidelně vůdcem rošťáků, drancoval ovoce sedláků a často podnikal divoké honičky po střechách a stromech.

S uctivým poděkováním poslal ředitel ústavu ničemu zas domů.

"Musí mít přísnou kázeň!" rozhodl otec. Dal ho tedy do kadetské školy v Bonnu. Myslel si, že vojenská výchova ho snad přivede k rozumu. Ale Melchior přiváděl svými taškařinami i samé poddůstojníky, pověřené výchovou mladíků, téměř do zoufalství. Polovinu doby proseděl za své výčiny v karceru.

Seděl v karceru i tehdy, když v červnu 1810 vtáhl do Bonnu Napoleon. Melchior měl dvanáct roků, ale byl vzrostlý, silný, svalnatý a divoce odvážný. Francouzské pluky obsadili kadetskou školu a chovanci byli propouštěni prozatím domů.

Za několik dní zabouchal někdo mocně na domácí bránu rodiny Diepenbrockovy v Bocholtu. Když Šarlota otevřela, stál před ní mladý francouzský voják, který předložil svůj ubytovací lístek.

"Ano, ano, pane vojíne," koktala vylekaná dívka. "Vejděte!

"Montrez moi ma chambre! Vite, vite!" brumlal voják.

"Hned!" přikývla Šarlota, která rozuměla trochu francouzsky.

Hned vám ukážu váš pokoj. Prosím, zde jsou schody nahoru." Rodiče nebyli tan den právě doma.

"Bien, bien! Dobře, dobře!" bručel na ubytování a prohlížel pokoj, kam byl uveden. Potom padl na postel a poručil dívce, aby mu zula holínky.

"Mais un peu vite! Rychle, rychle!"

Šarlota, která často pomáhala otci, když se vrátil z lovu, to provedla se zdarem. Levá holínka byla brzy dole. Jen s druhou byla potíže. Když se konečně poddala, svalila se na zem. Voják se převálil přes postel, natáhl nohy nahoru a smál se pravým klukovským smíchem. Potom sundal helmu a ukázala se světlavá kšice, Šarlotě dobře známá.

"Melchiore!" vykřikla. "Jsi to ty?"

"Ano, jsem to já, Loto!" smál se chlapec. "To byl prima vtip, co?"

"Ale jak jsi přišel k té cizí uniformě?" ptala se dívka stále ještě celá bez sebe.

"Tu jsem štlpl v kadetce jednomu francouzskému vojákovi."

"A ubytovací lístek?"

"Ten jsem náhodou zachytil v písárně." Tak byl Melchior zase doma. Uvedl se věru zcela zvláštním způsobem a zřejmě zůstal starým neplechou. Následujícího jara přistoupil doma k prvnímu svatému přijímání. Hleděl se sice na ten velký den vážně připravit, ale k vnitřní změně, ve kterou rodiče a zvláště zbožná matka doufali, nedošlo.

"Nyní je potřeba jiných věcí, než se modlit růženec," odpověděl Melchior, když ho matka napomínala k větší zbožnosti. Byly to také divoké a vzrušené doby.

Politování hodné zbytky Napoleonovy armády se vracely poražené z Ruska nazpět a po celém Německu se probouzela touha zbavit se úplně cizího jaťma.

Jedním z nejohnivějších patriotů byl Melchior Diepenbrock. Sotva patnáctiletý se účastnil přepadení pevnosti Wesel, které podnikl jeden z příbuzných, generál von Borstell. Jen náhlé rozvodnění Rýna přepadení znemožnilo.

Ale když příštího roku svolával pruský král svůj lid do zbraně proti korsickému dobyvateli, opustil Melchior za noční mlhy svůj rodný dům a sběhl k praporu. Vstoupil k Ciethenským husarům a přes své mládí se dostal brzy do různých zlých sporů. Při jednom souboji s jiným důstojníkem svého protivníka téměř rozsekal. Byl postaven před válečný soud a odsouzen k doživotnímu vězení v pevnosti. Jen pro své zásluhy na válečném poli dostal od krále milost.

Tehdy Melchior svlékl uniformu, přelomil svou dýku a přihnal se domů. Co má nyní začít? Vždyť se sotva co pořádného naučil. Domácí učitel, kterého mu otec zjednal, měl s ním trápení, neboť Melchior neukazoval ani nejmenší chuť ke studiu, třebas mu učení nebylo při jeho mimořádném nadání nijak těžké.

Raději se po celé dny toulal v přírodě a lovil po lesích svého otce. Přinášel tolik divočiny, že kuchařka nevěděla, co s takovým požehnáním. A jezdit a jezdit. Když se hnál tryskem po ulici, prchalo všechno o překot domů.

Matka hleděla starostlivě na vývoj svého syna. Tušila, že všechna ta divokost skrývá jen vnitřní bezradnost a nespokojenost.

Nebyl nevěřící. Ale v kostele se sotva nechal vidět. Od prvního svatého přijímání nebyl u svátostí. Přesto matka stále opakovala:

"Melchior není špatný. Jen musí přijít někdo, kdo mu napravit hlavu."

Ne, Melchior nebyl zlý. Něco hanlivého se o něm nemohlo říci.

Rodiče byli šťastni, když jednoho podzimního dne roku 1817 ohlásil návštěvu vzácný kněz Michael Sailer, profesor na ingolstadtské universitě, která byla na přelomu století přeložena do Landshutu.

"Snad s naším mládcem něco zmůže," řekla matka plná nové naděje. Ale Melchior stáhl obličej, sotva o budoucí návštěvě uslyšel.

"Ach, dejte mi pokoj s duchovními," bručel rozmrzele. "To bychom po celý čas brečeli s růžencem. Mne tady asi málokdy uvidíte, dokud tu bude on."

Návštěva přišla. Melchior si při obědě sedl blízko ke dveřím, aby mohl po skončení oběda hned zmizet.

"Jdu do lesa!" řekl spěšně, když skončila děkovná modlitba u stolu.

"To je dobře, milý příteli," přikývl profesor, odstavuje také svou židli. "Také bych rád trochu na čerstvý vzduch. Smím jít s vámi?"

Takovou nabídku nemohl devatenáctiletý mladík dobře odmítnout. Přikývl a přijal s povzdechem doprovod.

Nejdříve zůstali oba skoro beze slov a postupovali vedle sebe lesem.

"Dak, dak!" zaznělo úzkostlivě z podrostu.

"To byla sluka!" řekl profesor.

"Ano, správně!" odpověděl Melchior udiven. "Vy se vyznáte. Brzy je budou chytat."

"Ano, ve slukách se vyznám!" smál se profesor. "Dvěma slukám děkuji za své celé životní štěstí."

"Jak se to stalo?"

"Povím vám to. Můj otec byl chudý obuvník. Neměl peněz na moje studia. Ale otec byl rozhodný muž. O velikonočních mě vzal sebou do Mnichova, cestou koupil dvě sluky a brzy zaklepal na dveře učitele Traunsteina. "Pane učiteli," řekl, "tady vám vedu svého syna Jana Michaela. Musíte být jeho druhým otcem a učit ho. Dostanete za to dvě sluky a moje žena pošle paní učitelce tři palice lnu." Dobrý muž se díval zamyšleně na sluky, potom na otce a prohlásil, že

souhlasí. Tak jsem přišel na gymnasium a mohl jsem začít svá studia. Slukám tedy děkuji za to, čím jsem."

Melchior se ze srdce smál veselému vyprávění. V duchu si přiznal, že profesor je docela dobrý muž, docela jiný, než jak si ho představoval.

"Měl bych vám vlastně závidět, pane faráři," řekl zamyšlen. "Vaše životní cesta vedla přímo k cíli. Má se mnou házela docela jinak."

"No, milý příteli, tak docela přímo to u mne také nešlo," potřásl hlavu profesor. "Jako mladý gymnasista jsem prodělal těžká léta. Pořádně mnou protřásla. Pochybnosti ve vše mě skoro připravily o rozum. Velmi dlouho trvalo, než jsem našel starou jistotu. Více než zkoumání a přemýšlení mi dalo světlo něco jiného. Ve tváři mé bohabojné matky jsem četl první důkaz věčného života, při její smrti druhý. Silná víra je nejlepší opora v životě."

"Já už vůbec nevěřím, co učí církev!" vyrazil ze sebe Melchior.

"Nevěříte v Boha, milý příteli?"

"V Boha? To ano, v Boha věřím, tomu mne naučil les a celá příroda."

"Podívejte se, to je přece hlavní věc! O tom ostatním si někdy povyprávíme."

Celé hodiny chodili nyní oba dva podzimním lesem. Profesor předkládal bývalému poručíkovi s velkou jasností a věrohodností učení církve. Melchior pozorně naslouchal. Jeho námitky stále více ustávaly.

"Ale rozum sám nedospěje k cíli!" uzavřel nakonec profesor. "Víra musí posléze vycházet ze srdce. Musíte se modlit, Melchiore!"

"Už léta se nemohu modlit!" přiznal otevřeně mladík.

"Tak se dnes zas jednou o to pokuste. Neřkejte žádná slova naučená z paměti, ale mluve s Bohem, jak vám diktuje srdce. Uvidíte, že to jde. Modlete se mnoho k Duchu svatému o dar jeho pravé zbožnosti. Přijal jste už vlastně biřmování?"

"Ne! K tomu jsem se za všechna léta nedostal. Když byl biskup v Bocholtu, nebyl jsem zde já a když jsem tu byl já, nebyl tu biskup."

"Však zas někdy přijde. Potom přijměte velikou svátost a prostě Ducha svatého upřímně o zbožné srdce."

"Přiznám se vám, že jsem se na modlitbu díval vlastně jen jako na věc žen a dětí," řekl Melchior po chvíli.

"Není nic, co by více slušelo muži než stát před Bohem jako dítě a říkat mu: Otče náš!" odpověděl kněz slavnostně.

Mlčky pokračovali v cestě. Když se přiblížili k rodnému statku, řekl Melchior:

"Pane profesore, nemějte mi za zlé, když vás nyní nedoprovodím domů. Rád bych byl sám."

"Dobře, můj příteli, já už najdu cestu!"

Byla už noc, když se Melchior vrátil. Matka byla sama v pokoji.

"Našel jsi konečně domov?" ptala se žena, hledíc na něho pozorně.

"Ano, konečně jsem našel domov!" odpověděl velký mladík, potom k ní přistoupil, objal ji mocně a zvolal v slzách a smíchu: "Nyní jsem našel, co jsem tak dlouho hledal." Příklad neděli klečel Melchior po sedmi letech poprvé zas u zpovědnice a den na to přijal svatě přijímání, druhé svého života.

O letnicích příštího roku jej biřmoval münsterský světící biskup Kašpar Max Droste, svobodný pán z Vischeringu, muž dětské zbožnosti, který se ani v těžkých letech bojů nesklonil před tyrany.

Z celé duše prosil bývalý husarský důstojník Ducha svatého o věřící zbožné srdce. Když přišel domů, oznámil své matce, že se chce stát knězem.

Zbožná matka přitiskla dojata svého syna na srdce a děkovala Bohu v slzách radosti.

27. prosince 1823 o svátku Miláčka Páně ho vysvětil Michael Sailer, který se mezitím stal biskupem, na kněze.

O dvacet let později byl Melchior Diepenbrock zvolen biskupem v Breslau. Jako pravý Boží bojovník bděl v těžkých časech nad čistotou křesťanského učení a ukázal se vždy jako otec chudých. V hladovém roce 1849, kdy chudí v horním Slezku trpěli hrozným hladem, rozdával to polední, co měl, a stal se z lásky žebrákem.

"Pokorná víra a účinná láska!" To si zvolil za životní heslo.

Roku 1850 ho velký papež Pius IX. ozdobil kardinálským purpurem.

Špatný žák se stane velkým knězem

Farář Balley, duchovní správce francouzské vesnice Ecully, potřásl povážlivě hlavou, když mu ukazoval jeho žák Jan Vianney sešit s latinským překladem. Hemžilo se to tam chybami. Na každé řádce jich bylo několik a stále znova musel farář podškrtnout nové.

"Ty ze mne uděláš žebráka, Jene," naškal.

"Ale jak to, pane faráři?" ptal se Jan, už dvacetiletý sedlácký chasník, který opustil pluh svého otce, aby se připravoval na kněžství.

"Protože spotřebuji takovou spoustu červeného inkoustu, abych označil tvé chyby," odpověděl kněz. Ze srdce rád pomáhal mladému muži v jeho studiích, neboť také on ho považoval za povoláného. Vždyť žádný z jeho žáků nebyl tak zbožný jako syn rolníka z Dardily. Jan sklopil zahanben svou hlavu a pak řekl ustaraně:

"Myslíte, že latina nepůjde vůbec do mé hloupé hlavy? Musím se toho asi vzdát."

"Hloupost!" zabručel duchovní. "O tom nemůže být řeč. Když tě Bůh povolal ke kněžství, vyrovnáš se nakonec i s latinskou gramatikou."

"Jestli pak se také svatý Petr vyznal v latině?" ptal se s úsměvem Jan. "Byl to přece taky jen neučený rybář od jezera a ještě mnohem starší než já, když ho Pán povolal."

"Určitě latinu znal!" odpověděl farář čile. "A taky řecky a ještě jiné řeči. Všichni přece, že Duch svatý dal apoštolům o letnicích dar jazyků. Všichni mu rozuměli, když kázal poutníkům o svátcích, i římským vojácím v Jeruzalémě."

"Potom musí i mě osvětit Duch svatý jako apoštolové o letnicích."

"Byl jsi už biřmován?" otázal se farář okamžitě.

"Ne, ještě ne! Ale rád bych brzy přijal tuto velikou svátost. Snad bude potom má ubohá hlava jasnější."

"To se dobře hodí!" odpověděl kněz živě. "V blízké době bude v Ecully biřmovat arcibiskup z Lyonu. Potom dostaneš i ty Ducha svatého."

"Snad to něco pomůže!" zubil se malý Matěj Loras, který také dřepěl na faře nad latinskou knihou. Třebas mu nebylo víc než dvanáct roků, psal své úlohy hravě bez chyby. Měl chytrou dovednou hlavičku a byl v učení o míle napřed před svým kamarádem. "Jan má

hlavu jako síto a do síta nemůže ani Duch svatý čerpat žádnou vodu. Všechno hned zas vyteče."

"Zavři svou prстоřekou pusu," řekl farář. "Zbožnost je stále ještě důležitější než učenost - i pro budoucí kněze. Možná, že Jan dokáže později na vinici Páně tisíckrát víc než ty."

Malý světlavý Matěj se při napomenutí farářově skrčil a ponořil svůj nos znovu do latinské knihy.

"Ostatně musíš v budoucnu Duchu svatému trochu pomáhat, Matěji!" pokračoval duchovní správce.

"Já? Duchu svatému?"

"Ano, ty. Já musím nyní k jednomu nemocnému. Zatím se budeš učit s Janem třetí konjugaci. Běda tobě, jestli ji potom nebude umět. Potom dostaneš ty za uši!"

Matěj se zazubil a zajel oběma rukama do ohrožených uší.

"No tak tedy začneme!" vzdechl odevzdaně, když farář opustil pokoj. S andělskou trpělivostí se snažil objasnit o osm let staršímu kamarádu taje latinské mluvnice. Ale když měl Jan všechno opakovat, vyšla z toho ubohá bláznivá slátanina.

"To bych učil latině raději papouška!" křičel posléze klučina a ztratil svou nebeskou trpělivost. Vykládal všechno ještě jednou, ale sedlácký synek zas nic nepochopil a dával tak zmatené odpovědi, jak jen si možno myslet. Tu chytila Matěje zuřivost, chytil gramatiku, hodil ji Janovi na hlavu a křičel:

"Osel je proti tobě učenec. Už nemám vůbec chuť trápit se s tebou!"

Tvář pohaněného se zarděla ohněm. Mohutné sedlácké pěstě se cukaly, aby potrestaly nezpůsoby malého nezbedy. Potom však přemohl svůj hněv, poklekl před mladým učitelem a řekl:

"Odpusť mi, Matěji, že ti dám tolik práce. Budu se příště víc namáhat. Prosím tě však, pomáhej mi dále!"

Malý hoch nevěděl, co se stalo. Bezmocně hleděl na statného mládence, který před ním klečel.

"Tak přece vstaň!" koktal popleten. "Nekleč přece přede mnou! Raději mi nějakou vraz! Zasloužím si to!"

"Odpouštíš mi tedy?"

"Já ti mám odpouštět? Choval jsem se přece jako prase!"

Najednou vstoupily chlapci do očí třpytivé slzy, hned se rozběhl ke dveřím.

"Zkusíš to se mnou ještě jednou?" ptal se Jan váhavě, když Matěj za chvíli zas přišel.

"Samozřejmě," přikývl hoch. "Budu se s tebou učit tak dlouho, až to budeš umět. Jen když už se na mne nebudeš hněvat."

"Myslíš, že to přece dokážeš?"

"Ale jistě to dokážeš. Jen už nesmíš nikdy přede mnou klekat. Jestli to ještě jednou uděláš, potom...potom ti hodím na hlavu ten nejtlustší slovník."

Nyní se smáli oba a s novou chutí se dali do práce a tentokrát to šlo obstojně. Farář byl spokojen, když potom zkoušel svého velkého žáka.

"Dobře jsi splnil svůj úkol, Matěji!" přiznal. "Zdá se, že se osvědčuješ jako pomocník Ducha svatého!"

Čas plynul. Jan se s velkou horlivostí připravoval ke dni svatého biřmování. Na pokyn faráře se stále modlil z celého srdce za sedm darů, zejména za dar rady. Ano, Duch svatý bude s ním mít těžkou práci. Ale chce-li jej dovést ke kněžství, musí mu přece jen pomoci, aby složil zkoušky.

Byla to těžká doba, kdy Jan měl přijmout velikou svátost. Psal se rok 1807. Císař Napoleon vedl své nekonečné válečné výpravy. Jedno vítězství za druhým. Ale na bitevních polích krvácelo také mnoho, přemnoho francouzských vojáků.

Už to nebude dlouho trvat, kdy jistě povolají i dvacetiletého žáka latinské školy k praporu. Dříve však měl být zařazen jako bojovník Kristův do svatého vojska Božího.

Konečně přišel vytoužený den, kdy vstoupil do vesnického kostela v Ecully kardinál Fesch arcibiskup lyonský. Zvony vyzváněly, varhany hučely všemi rejstříky. Oči všech hleděly zvědavě na mocného církevního knížete, o němž věděly, že je strýcem císaře Napoleona. Jan však v něm viděl jen vyslance nebes, který mu má zprostředkovat Ducha svatého a jeho dary milosti.

Nyní stál arcibiskup před oltářem, obrátil se k zástupu biřmovanců, zvedl nad nimi žehnající ruce a modlil se:

"Duch svatý sestup na vás a moc nejvyššího vás chraň před hříchem!"

"Amen!" odpověděli kněží.

"Modleme se! Všemohoucí věčný Bože! Tys dal těmto svým služebníkům milost narodit se z vody a Ducha svatého k novému

životu a odpustil jim všechny hříchy. Sešli na ně z nebe sedmého Ducha svatého, Těšitele!"

"Amen!"

"Ducha moudrosti a rozumu!"

"Amen!"

"Ducha rady a síly!"

"Amen!"

"Naplně je Duchem své bázně a označ pečeti kříže Kristova k věčnému životu, který dáváš v milosti...!"

"Amen, Amen!" potvrdzovali kolem stojící kněží. "Amen, Amen!" modlil se i Jan Vianney ke každému vyprošovanému daru. "Ano, milý Duchu svatý, zavítej jako můj host do mé duše! Daruj mi moudrost, rozum, vědomosti, dobrou radu a všechny ostatní vzácné dary, abych dosáhl svého cíle a mohl se jednou stát knězem."

Biřmovanci přistupovali nyní jednotlivě k oltáři, poklekali před biskupem a přijímali svaté pomazání ve znamení kříže. Nejprve šly děti. Potom následovali dospělí ve velkém počtu, neboť v letech po velké francouzské revoluci přijali jen málokterí velikou svátost.

Také Jan Vianney přistoupil a poklekl. Bylo mu, jakoby v jeho uších hřměla bouře letnic a kardinálský purpur se mu jevil jako hořící plameny, zasahující jeho srdce.

Vesnický učitel, který mu stál kmotrem, položil i jemu ruku na rameno. Farář připoměl biřmovancům, že mají hned při pokleknutí před biskupem říci jméno, kterým chtějí být biřmováni. Ale Jan nedostal ze sebe ani slovo.

"Na jaké jméno?!" ptal se kardinál trochu netrpělivě. Jan neslyšel. Vrchní pastýř se ptal znovu:

"Na jaké jméno chceš být biřmován?"

"Jméno!" naléhal kmotr.

"Máš říci biřmovací jméno," naléhal i farář. Tu se konečně Jan probudil ze své zamyšlenosti a koktal:

"Jan Křtitel!" A kardinál na něho vložil ruce, pomazal jeho čelo a řekl:

"Jene Baptisto, označuji tě znamením kříže a posiluji tě křížem spasení ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen!"

Na věky hořela v duši biřmovaného pečeť Ducha svatého, která jej učinila bojovníkem Kristovým a přijala do vojska jeho vyvo-

lených. Jan cítil poliček, který dal biskup na jeho tvář a věděl, že byl pasován na rytfe Božího.

Ještě chvíli hleděl kardinál na biřmovance, který se přes svých dvacet let jevil tak neohrabaný.

"Kdo byl ten mládenec, kterého jsem se musel dvakrát ptát po biřmovacím jméně?" ptal se později na faře.

"Je to dobrý a zbožný mladý muž," odpověděl farář s povzdechem. "Rád by se stal knězem a učí se u mně latině. Přes svou pfi dělá jen velmi malé pokroky."

"Doufejme, že Duch svatý jeho rozum osvítí," přikývl kardinál. Duch svatý měl vskutku značnou námahu se svým biřmovancem. A farář a Matěj Loras, jeho malý pomocník, ho silně podporovali. Stejně tak to dělali později jiní. Tak to Jan skutečně dokázal. Obstál - byl zuby nehty - při zkouškách a po osmi letech byl vysvěcen na kněze.

Z vesnice, která jistě nebyla lepší než ostatní, učinil v málo letech vesnici svatých. Velké zástupy poutníků přicházely z celé Francie a mnohých cizích zemí do Arsu, aby slyšely jeho kázání a vyznaly mu ve zpovědnici své hříchy. Pro všechny měl radu, útěchu a pomoc a velmi mnohé proměnil až do hloubi duše.

Vpravdě Duch svatý zahrnul chudého biřmovance v Ecully přebohatě všemi svými dary a učinil z prostého sedláckého syna moudrého velikého kněze.

O letnicích roku 1925 ho povýšil papež Pius XI., obklopený 35 kardinály a 200 biskupy mezi světce církve.

"Hoši umějí umírat"

Monotónně rachotil vlak mexickou náhorní rovinou. Psalo se 12. září 1926. Už řadu dní se valily proudy deště.

"Dnes o svátku jména svaté Panny by vlastně mělo být trochu lepší počasí," obrátil se Manuel Malgarejo, hubený čtrnáctiletý mladík s četnou kšticí a tmavýma očima na svého spolujezdce Joachima Silvu.

"To máš pravdu!" odpověděl kamarád, který s ním seděl v oddělení. "Ale nemluv tak hlasitě! Mohli by nás slyšet ve vedlejším kupé!"

"To snad ještě není zločin, když člověk řekne, že je dnes svátek jména Panny Marie a že by proto vlastně nemělo pršet. To snad nemůže prezident Celles nikomu zakázat, i když by nejraději všechny katolíky postřílel. Ostatně mám hlad."

Manuel vytáhl hned kus chleba se salámem a dal díl svému kamarádu.

"Že ty ale vždy pamatuješ na jídlo," smál se Joachim.

"Kdo ví, třeba je to poslední salám, který nyní jíme!" odpověděl Manuel trpělivě. "Kdyby 'klempříři' věděli, co to táhneš v tom černém plátěném balíku, jistě by nás nacpali olovem."

"Ty máš ale výrazy!" potřásl hlavou mladík. "Ostatně s těmito věcmi nelze žertovat. Když budeš dál vytrubovat naše tajnosti do světa, můžeš věru brzy zemřít na otravu olovem."

"Vždyť nás přece nikdo neslyší. Jsme v kupé sami."

"Což jsi ještě neslyšel nikdy o stetoskopu?"

"To je přece rourka, kterou lékaři odposlouchávají srdce?"

"Ano a pokud vím, lze s ní odposlouchávat i rozhovor v sousedním oddělení, když se přitiskne na stěnu."

"Nevykládej pohádky!" zubil se Manuel. "Vlak dělá takový rámus, že ani na nejlepším odposlouchávacím přístroji není nic slyšet."

Vlak zmírnil rychlost a se skřípotem kol vjel do stanice. Dveře oddělení se otevřely a přistoupil starší tělnatý pán.

"Pozor! Nepřítel naslouchá!" pošeptal Joachim svému druhu.

"Ale kde, to není žádný tajný!" zavrčel kamarád, zatímco si cizinec ukládal zavazadlo. "Na policistu je příliš tlustý."

"To je dnes hrozné počasí!" řekl nový cestující a prohlížel si pozorně oba pasažéry. "A přitom mají za 14 dní začít býčí zápasy."

"Však už zas přestane pršet," mínil Manuel moudře. Potom se opět věnoval odevzdaně svému salámu. "Ukrojím ti ještě kousek, Joachime!"

"Ne, už nemám vůbec hlad."

"Ale co!" odpověděl hoch a hrabal se v kapse kalhot pro nůž. Při tom bezděky povytáhl i svůj růženec. Manuel ho rychle schoval zpět, ale cizinec ho přesto zahlédl.

"Jen žádné strachy!" řekl s úsměvem. "Vím, že je životu nebezpečné nosit sebou růženec. Ale já ho mám také." A při tom vytáhl perlovou šňůru.

"Potom jsme mezi svými!" smál se Manuel s ulehčením.

"Málem bych zmeškal vlak proto, že jsem byl ráno ještě na mši svatě," vyprávěl cizinec důvěřivě. Jeden kněz ji sloužil v opuštěné kolně. Dnes je přece svátek jména milé Matky Boží. Je to smutné, že jsou v naší zemi všechny kostely zavřené. Nemyslíte?"

"Jednou se zase otevřou!" odpověděl Manuel s důvěrou.

"Já budu zas dál luštit svou křížovku," vzdechl Joachim, vzal časopis a čmáral svou tužkou. "Nevíš, Manueli, jméno poloostrova na sedm písmen?"

"Ovšem! Jukatan!"

"Ne, to se nehodí! Podívej se!" Joachim přistrčil příteli časopis a Manuel na něm četl k svému úžasu tato slova:

"Pozor! Ten chlap je příliš podlézavý. Já mu nedůvěřuji!"

"Ale přirozeně! Je to Jukatan. Vychází to přesně. Půjč mi svou tužku!" Když hoch dostal papír nazpět, četl:

"Hlouposti! Ten tlusťoch je v pořádku!"

"Když mi dal dokonce medailku," začal znovu cizinec. "Podívejte se, pánové! Je na ní obraz naší milé Paní z Quadalupe!"

"V Quadalupe jsem byl biřmován," řekl hoch živě. "Bylo to časně z jara. Biskup Martinez mě biřmoval v jedné garáži."

"Ach, ten dobrý biskup Martinez!" povzdychl si cizinec. "To byl statečný muž. Ve vězení ve Veracruz ho nedávno oběsili."

"Je to pravda?" koktal Manuel a zbledl.

"Ano, bohužel! Bůh odpusť jeho nepřátelům!" Muž zvedl pobožně oči vzhůru. "Ostatně četli jste už papežův oběžník o pronásledování křesťanů v Mexiku? Mám to u sebe. Každému to ovšem nemohu ukazovat, ale před vámi není žádné nebezpečí!" A při tom vytáhl výtisk z kapsy.

"To známe!" zazubil se čtrnáctiletý hoch. "Tam nahoře v balíku jich máme několik stovek. Au!" vykřikl. Joachim šlápl neprozřetelnému chlapci silně na nohu. "Přirozeně jsem jen žertoval!" snažil se Manuel napravit svou chybu.

"Žádný strach," smál se tlusťoch. "U ~~me~~ je vaše tajemství dobře schováno. Jistě chcete rozšiřovat text v Zamoře. Ale buďte opatrní! Jde o život."

"Já jsem věděl, že vám můžem důvěřovat!" mnil hoch. Cizinec vyndal z kapsy noviny a ponořil se do čtení.

Vlak konečně zastavil v Zamoře. Naši tři vystoupili.

"Na nástupišti jsou samí slídiči!" šeptal Manuel svému druhovi, když si posadil na hlavu sombrero.

"Ano, samí policisté!" přikývl cizinec. Potom přešel k velkému úžasu obou mládenců k jednomu policistovi, ukázal svůj průkaz a pošeptal mu pár slov, při čemž ukazoval na své mladé spolucestující.

"Pozor, rychle pryč!" zasyčel Joachim 14 letému kamarádovi. "Utíkej, co jen můžeš!"

"Ale proč? Tlusťoch se jistě ptá tajného na cestu k nejbližší hospodě," mnil Manuel bezstarostně.

"Říkám ti, že je zle. Rychle pryč!"

"Samozřejmě pane generále!" zaslechl právě slova tajného.

"Generál?" koktal Manuel. "Ten tlusťoch je generál?"

"Tady to máme," supěl Joachim. "Rychle pryč! Lépe bude, když nepůjdeme společně!"

"Zůstanu s tebou!" prohlásil Manuel. "Když se něco stane, je to má vina."

Oba se pokusili zmizet v davu. Ale v tom už zavřeštěla píšťala. Nástupiště bylo obklíčeno policisty.

"Zahod' balík!" Manuel vytrhl staršímu plátěný balík s letáky. "Musíme pod vlakem pryč. Rychle, už jsou tady."

Chlapci se opravdu podařilo zmizet mezi koly stojícího vlaku. Když chtěl Joachim běžet za ním, chytil ho jeden policista za ruku.

"Pojďte se mnou!" poručil ostrým hlasem.

"Pročpak?" tvářil se Joachim, jakoby nic netušil.

"To se dozvíte na policejním ředitelství."

Manuel zatím utíkal, co nejrychleji mohl, přes koleje. Na druhé straně stál další vlak Manuel vstoupil do jednoho vozu, na druhé straně zas vystoupil a dostal se šťastně pryč z nádraží.

"Klaplo to!" oddechl si ulehčeně. "Jen aby se také Joachim vytratil!"

Ku svému zděšení viděl, jak jeho přítele právě vtáhli do policejního vozu, kam vstoupil také jejich tlustý společník.

"Ten tlustý padouch!" zavrčel Manuel mezi zuby. Pak běžel, jak jen mohl, za odjíždějícím autem. Balík s tiskovinami odhodil cestou do prázdné popelnice. Policejní prefekt Zamory přijal osobně zatčeného mladíka.

"Jak se jmenujete?" Silba řekl své jméno.

"Jak se jmenuje hoch, který vás provázel?"

"Otažte se jeho samého, jestli ho chytnete?"

"Oho!" prskal vrchní tajný. "My už máme prostředky, které přivedou i němě k řeči. Však i bez toho dopadneme vašeho kumpána. Z čeho viníte mladíka, pane generále?" obrátil se na zrádce.

"On a jeho kamarád měli balík náboženských propagačních tiskovin, které chtěli tajně šířit v Zamoře. Mladík to sám přiznal."

"Kde jsou ty štvavé řádky?" ptal se prefekt.

"Sám vidíte, že žádný balík nemám!" odpověděl mladík.

"Vyndejte věci z kapes! Podívejme se! Pán má růženec!"

"Což to je zakázané?" potřásl hlavou Joachim. "Jsou dobří vlastenci, kteří také nosí růženec! Nebo snad pan generál není dobrým Mexikánem?"

"Já mám tu věc jen proto, abych nachytil takové hlupáky jako jste vy!" posmíval se generál.

"Jste si jist, že mladíci měli u sebe zakázané tiskoviny?" tázal se prefekt generála.

"Hoch se mi k tomu sám přiznal," ujišťoval tlustoch. "Řekl však také, že jen žertoval!" připoměl Joachim.

"Žerty vás brzy přejdou!" supěl prefekt. "Zůstanete tu, než se věc vyjasní."

V té chvíli vešel policista a hlásil, že venku je mladík, který žádá, aby byl přiveden k zatčenému.

"Manueli!" vykřikl hoch, když malý vstoupil. "Jsi šilený?"

"Jak to?" oddychoval mladík ještě téměř bez dechu po rychlém běhu.

"To je ten výrostek, který byl s ním," potvrdil generál.

"Kde máš balík s letáky?" zahřměl prefekt na jinocha.

"Musel jsem ho ztratit cestou. Běžel jsem rychle. Není snadné utíkat za autem."

"Propusťte chlapce, potom vám řeknu celou pravdu," vysvětloval Silva po krátké úvaze.

"O tom se dá mluvit!" odpověděl prefekt.

"Poslyšte, pane prefekte, nic se ode mne nedovíte, jestli hned nepropustíte chlapce. On nemá s věcí nic společného."

"Dobře, slibuji vám to. Hoch bude bez obtíží, když vy se přiznáte."

"O tom se nedá vůbec mluvit," odporoval Manuel. "Můj přítel a já zůstaneme spolu!"

"Odveďte ho pryč!" poručil prefekt policistovi. Pak mu pošeptal několik slov, kterým Joachim nerozuměl.

"Nu, přáteli, jak se tedy věci mají?" obrátil se opět na mladíka. Manuel nebyl vůbec propuštěn na svobodu, ale zavřen v cele, umístěné ve sklepě prefektury.

"Poslyš, chlapče!" pošeptal mu muž. "Tato historie vás může snadno stát život. Já mám doma také takového hocha. Ano! Nyní poslouchej! Musím tě zde zavřít, ale může se stát, že při odchodu zapomenou zamknout dveře. Jsem totiž poslední dobou velice zapomětlivý. Rozumíš mi přece? Musím už zas k prefektovi."

Ten dobrý muž, který měl soucit se čtrnáctiletým, zapomněl opravdu zamknout dveře. Rámusil sice hrozivě se svazkem klíčů, ale Manuel se přesvědčil, že cela zůstala nezamčená.

"Jestli si ten muž myslí, že uteču, pak se mýlí!" bručel Manuel. V úzké cele bylo tma. Hoch si sedl na dřevěnou pryčnu a přemýšlel. Ne není žádný způsob, jak zachránit přítele. Ale bez něho nechce utéci! Nezvykle ticho bylo tam dole.

"Může vás to stát krk!" řekl tajný. Manuel musel myslet na to, co asi řekne jeho matka, když se nevrátí.

"Matko!" zasténal tiše. Ale dveře ke svobodě byly otevřeny.

"Na co ještě čekáš?" jakoby mu našeptával hlas ze tmy. "Několik kroků a jsi svobodný. Máš teprve 14 let. Život je ještě před tebou. Můžeš ještě mnoho vykonat pro Boží království a jestli Joachima zabijí, musíš nastoupit na jeho místo."

Manuel udělal zas několik kroků ke dveřím. Byly stále ještě nezamčené. Ale pak se s rozhodností vrátil a zas se vrhl na pryčnu.

"Nepůjdu bez něho!" sykl skrze zuby. Musel myslet na den svého biřmování v Quadalupe. Znal ještě každé slovo, které tehdy řekl biskup. Manuel si je tiše opakoval.

"Jste nyní bojovníci Kristovi, pomazáni svatým olejem. Přijali jste dar síly. Buďte tedy silní, až to od vás hodina vyžádá. Nebojte se výhrůžek nepřátel víry! Zachovejte věrnost Kristu Králi a vezmou-li vám život, pak vězte, že Bůh vám ho vrátí."

Ne, hodina zkoušky ho nesmí zastihnout slabého. Manuel se rozhodl zůstat a statečně čekat jak se věci vyvinou.

Vytáhl z kapsy růženec a začal se modlit.

Po půl hodině znovu zarachotil svazek klíčů. Tentýž policista, který ho sem přivedl, vedl dovnitř i Joachima Silvu.

"Ty jsi tady ještě?" křičel zcela bez sebe, když před sebou spatřil hochy. "Což patříš čertu?"

"Doufám, že ne," odpověděl Manuel klidně.

"Pak ti ovšem nemohu pomoci!" bručel muž, opustil celu a tentokrát nezapomněl zamknout.

"Oni tě nepustili!" koktal Joachim a zbledl. "Že jsem já blázen věřil slovům toho arcilumpá!"

"Já jsem vinnen svou užvaněností, že jsme tady!" řekl Manuel ustaraně. "Já si to zasloužím, ale tebe je mi líto. Odpusť mi, Joachime!"

"O tom přece nebudeme mluvit," uklidňoval ho starší. "Manueli, je ti jasné, co nás čeká?"

"Ano, vím," přikývl mladík. "Tentokrát to bude stát život."

"Není to po prvé, že mě prezidentovi drábové chytili," řekl Joachim. V Leonu by mě byli málem umlátili, když jsem při povstání chtěl bránit v katedrále obraz Bohorodičky. Po druhé mě kvůli zakázané propagandě zavřeli na týden v temnici. Nemohli mi však nic dokázat a proto mě museli nakonec pustit. Nyní je tomu jinak. Všechno jsem přiznal. A nakonec našli i balík s tiskovinami. Rozedraný uličník, který si chtěl vydělat pár korun, ho přinesl na prefekturu."

"Asi viděl, že jsem ho odhodil do popelnice!" mnil Manuel ustaraně.

"Myslím, že bychom už neměli mluvit, ale modlit se," usoudil starší. "Vzbudíme dokonalou lítost. Nepustí k nám žádného kněze, který by nám dal rozhřešení."

Oba vykonali pobožně modlitbu lítosti. Potom se modlili společně různec. Nakonec prosili Ducha svatého o dar síly.

Za dvě hodiny se zas otevřely dveře vězení. Ruce obou chlapců svázali za zády.

"A já jsem tě chtěl pustit!" šeptal dobromyslný policista čtrnáctiletému, když ho spoutával. "Dal bych nevím co za to, kdybych ti to nemusel dělat. Ale mám ženu a děti."

"Buďte klidný! Vy nemáte žádnou vinu!" odpověděl Manuel tiše.

V uzavřeném autě je dopravili před město k bývalé pískovně, kde na ně čekal oddíl vojáků, pušky u nohou. Potom jim uvolnili pouta a postavili je ke stěně.

Když jim chtěli zavázat oči, bránil se Joachim:

"Nejsme žádní zločinci a můžem se dívat smrti směle do očí. Já sám vám dám znamení ke střelbě," zvolal k vojákům.

"Pro mne, za mne, když vám to udělá radost!" smál se velitel a odhodil špačka cigarety. "Jaké znamení chcete dát?"

"Zvolám: Ať žije Kristus Král! Ať žije naše milá Paní z Quadelupe! - Potom palte. To je má poslední prosba!"

"Pro mne za mne!" smál se poddůstojník.

"Na shledanou, Manueli!" obrátil se hoch na svého druhá.

"Na shledanou v nebi!" odpověděl Manuel potlačuje statečně všechn strach.

"Bud' statečný! A ještě něco! Sundej si kloubu z hlavy, neboť brzy budeme stát před Bohem!"

Manuel vzal rychle své sombrero a hodil je širokým obloukem do písku.

"Máš pravdu!" přikývl s úsměvem.

"Pozor! Připravit k palbě!" rozkázal velitel. Osm vojáků zvedlo pušky.

Joachim zvedl ruce a složil je v podobě kříže. Manuel to učinil po něm. Potom zvolal statečný jinoch silným hlasem:

"Ať žije Kristus Král! Ať žije naše milá Paní z Quadelupe!"

Osm ran zahřmělo. Zasažení do srdce, klesali oba mučedníci k zemi.

Vojáci sklonili kouřící pušky.

"Všechno jak má být! Hoši dovedou umírat!" mumlal si poddůstojník: Potom dal rozkaz zahrabat mrtvé v písku.

Ubohá týraná mexická zamě byla bohatší o dva mladé svědky víry. Byli silní a věrní až na smrt.

Dívka Luz

Psal se rok 1911. Mexická církev žila ještě v pokoji a jistotě. Na obloze se však stahovaly první tmavé mraky bouře, ohlašující její příchod.

Biskupové v té době udělovali svaté biřmování už dávno před dnem 1. svatého přijímání, aby mladé zocelili v nastávajícím boji.

Tak se stalo, že čtrnáctiletá dívka Marie Chamaco přijala v katedrále města Mexiko z rukou arcibiskupa Mora del Riol pečeť Ducha svatého. Její plné křestní jméno bylo Marie de la Luz, to znamená Maria od světla. Rodiče ji proto volali jménem Luz.

Malá Luz toho jistě ještě mnoho nevěděla o velikosti vzácné svátosti, ale dary milosti Ducha svatého, které biřmováním přijala, podivuhodně rozkvetly.

Luz se i v následujících časech těžkého pronásledování osvědčila jako malý statečný apoštol Ježíše Krista.

Čítala devatenáct roků, když boj proti církvi dosáhl svého vrcholu. Domy Boží byly zavřeny. Svatostánky opuštěny, oltáře zbaveny vší ozdoby. Kněží byly pronásledováni jako polní zvěř. Stovky umírali mučednickou smrtí. Také stovky statečných laiků obětovali svůj život za Krista.

V těch letech Luz shromáždila děti z okolí kolem sebe a vyučovala je: učila je modlitbám a připravovala je na první svaté přijímání, které kněz podával v prázdných kolnách, opuštěných prádelnách nebo v některém sklepě.

Jedním z nejhorlivějších mezi dětmi byl Antonio, černovlasý živý chlapec deset let starý, který dělal své mladé učitelce zvláštní radost.

I děti věděly, jakému nebezpečí se Luz vystavuje, když je učí.

"Co s vámi bude, až se rudí dovědí, že nás učíte?" ptal se jednoho dne Antonio slečny.

"Myslím, že mě postaví k nějaké zdi a zastřelí!" odpověděla Luz lhostejně.

"A nemáte žádný strach?"

"Myslím, že se budu bát, až na mne namíří pušky. Ale vím, že mi Bůh dá sílu. Jeho milost bude větší než můj strach."

"Nebojte se! Já pak půjdu na smrt s vámi. Ano pak musí zastřelit i mne a já budu držet vaši ruku, abyste se nebála."

"Ty jsi hodný a statečný chlapec!" smála se Luz dojata.

Bylo po prvním sv. přijímání. Brzy potom se Antonio přestěhoval do jiné části města. Ještě několikrát Luz navštívil, ale pak ji docela ztratil z očí. Až za pět let se zase uviděli. Bylo to však bolestné, smutné shledání.

Antonio pochodoval při jednom srazu komunistické mládeže za rudou vlajkou. Luz na něho civěla s vylekanýma očima. Také Antonio ji spatřil, ale odvrátil svůj zrak, aniž by ji pozdravil.

S těžkým srdcem se dívka vrátila domů. Každý den se modlila za ubohého chlapce, který se v krátké době tak změnil. Čas pronásledování přešel. Vyhnaní biskupové a kněží se vrátili nazpět. Kostely byly zas otevřeny a šťastní lidé zpívali před oltáři:

"Velký Bože, buď tobě chvála!" Rudí se však přesto nevzdali svého boje proti katolíkům.

Ke konci roku 1934 se konal v Cojoacan, předměstí Mexika, kde Luz bydlela, kongres hnutí bezvěrců.

Luz ležela tehdy nemocná na lůžku a sklíčena naslouchala hluku rudých hord, které táhly se zpěvem a křikem ulicemi. Bylo to v ranních hodinách poslední neděle roku, když jedna sousedka vrazila s hrůzou do pokoje nemocné a zvolala:

"Pomyslete si, Luz, chtějí zapálit náš farní kostel."

Tu Luz zapomněla, že je nemocná, spěšně se oblékla a spěchala k domu Božímu.

Byla právě dětská mše svatá. Pater Rafael, který měl bohoslužbu, skončil už proměňování a s obavou naslouchal stále rostoucímu hluku. Nebylo to však po prvé, co rudí řádili před vchodem. Však oni zas odtáhnou. V každém případě chtěl co nejdříve dokončit svatou oběť.

Luz se s námahou protlačila hučícím davem, který obklíčil s divokými výhrůžkami chrám. Na některých místech vzplanuly smolné pochodně. v každé chvíli mohli bezbožníci uskutečnit svou hrozbu a zapálit kostel.

Luz spěchal bez dechu do sakristie. Starý nedoslýchavý kostelník si sedl do zповědnice v sakristii a usnul. Luz ho vyburcovala ze spánku a křikla na něj:

"Musíte varovat Patera! Rudí chtějí zapálit kostel!"

"Co mám zapálit?" ptal se kostelník. "Svíčky jsem už dávno zapálil."

"Rudí chtějí zapálit kostel! Rozumějte!" křičela Luz dvojnásobnou silou.

"Ach, ti často povykují před kostelem. Však oni odtáhnou!" bruchel starý, když konečně porozuměl.

"Mají s sebou hořící pochodně. Věřte mi, tentokrát jde do tuhého! Jděte a přece varujte Patera!"

Muž konečně poslechl, šel k oltáři a pošeptal knězi:

"Slečna Luz tvrdí, že rudí chtějí zapálit kostel."

I kněz nyní pocítil strach. Báł se kvůli mnoha dětem, které klečely v domě Božím. Ukončil tedy mši a odvedl sám děti postraním východem do sousedního kláštera.

"Bohu díky, děti jsou zachráněny!" povzdechla Luz ulehčeně.

Venku běsnil stále zuřivěji hluk divokých soudruhů. Homero Margalli, náčelník tlupy bezbožníků z Cojoacan, držel u portálu paličskou řeč proti kostelu a vybízel běsnící k útoku na Boží dům.

"Umlčte ho" volala Luz na ministranty, kteří právě v sakristii odkládali své červené komže.

"Rádi, ale jak?" ptali se mládenci.

"Zvoňte všemi zvony!" radila Luz.

"To uděláme!" ušklíbli se kluci.

Zvony z Cojoacan přehlušili vskutku řeč náčelníka bezbožných, ale strhly ho tím k většímu ještě hněvu.

"To je neslýchaná provokace!" ječel. "Necháte si to líbit?"

"Ne!" zavřeštěla stonásobná odpověď. "Zapalte kostel. Vyžeňte kněžy z jejich sakristie!"

Mezitím se postavilo několik statečných mužů a mláďenců i dívek před chrámovou bránu, aby chránili svatyni před řádícím davem. Mezi nimi se objevila v přední řadě Luz.

"Nestydíte se páchat násilí na domě Božím?" volala silným hlasem, překřikujíc hluk.

"Zacpěte té čarodějnici hubu!" řvali bezbožníci. "Zapalte jí šaty!"

Jeden z mláďenců jí zvedl pochodeň před obličej. "Jestli nezmizíš, zapálím ti vlasy!" řičel. Ale Luz se nehnula ani o píd.

"Spalte raději mne než kostel!" odpověděla statečně. Tu jí přišla neočekávaná pomoc od jednoho z kluků, kteří před tím nejvíc křičeli. Vytrhl druhovi hořící pochodeň z ruky a zašlápl ji nohou.

"Té dej pokoj! Ta je dobrá!"

Udivena pohlédla Luz na mladíka.

"Antonio? Ty?" koktala vyděšena. "I ty jsi mezi těmi rouhači?"

"Rychle, odejděte pryč!" supěl hoch. "O kněžourech nechci nic slyšet. Ale vy, vy jste dobrá. Tak odejděte přece!"

Ale mladík, kterému Antonio vytrhl pochodeň z ruky, zvolal bledý hněvem:

"Co ti to napadlo, Antonio? Proč chráníš tu čarodějnici?"

"To je moje věc! Dej od ní pryč své špinavé prsty!"

"To ještě uvidíme!" řval druhý. Potom vytrhl z kapsy pistoli. Třeskla rána. Luz padla před schody portálu.

"Ty jsi ji zastřelil!" sténal Antonio. "Už s vámi nemám nic společného!" dodal zbledlými rty.

Krvavý čin vystřízlivěl zdivočelou hordu. Jeden po druhém od-
táhli. Brzo bylo náměstí před kostelem divokou bandou opuštěno.

Antonio vzal zraněnou do náručí, donesl ji do kostela a položil opatrně na oltářní koberec.

Pater Rafael dal těžce raněné, která ztratila vědomí, pomazání nemocných. Po jejím boku klečel Antonio a hleděl upřeně na bezvládné tělo raněné.

Posléze otevřela Luz s tichým sténáním oči, spatřila chlapce a podala mu svou ruku.

"Dej mi ruku, Antonio!" zašeptala. "Slíbil jsi mi, že mi dáš ruku, kdybych umírala. Pamatuješ se přece!"

"Ano, ano, vím!" koktal chlapec a uchopil s váháním podávanou pravici. "Já jsem to nechtěl, já ne!"

"Já vím, Antonio!" přikývla dívka. Pak ještě jednou otevřela široce oči a zašeptala hasnoucím hlasem:

"Viva Christo - Rey! Ať žije Kristus, Král!"

O Novém roce doprovázely tisíce tuto mučednici ke hrobu.

Mladí katolíci nesli na svých ramenou bílou rakev, která zářila podivuhodným leskem v letním slunci.

Vpředu šly stovky bíle oděných dívek, nesoucí v rukou kytice květín. Na všech ulicích, kudy vedla cesta ke hřbitovu Xoko, klečeli lidé a prosili se zdviženýma rukama:

"Svatá panno a mučednice, oroduj za nás! - Světice Maria de la Luz, oroduj za nás!"

Nesmírné množství květín pokrylo rakev na hrobce. Se slzami se děti loučily se svou bývalou učitelkou.

Jako poslední přistoupil mladý hoch a položil chvějící se rukou na kupu květin jedinou bílou růži.

Antonio našel prostřednictvím hrdinské smrti dívky Luz znovu světlo pravé víry. Ale jeho bolest nad zemřelou neměla slzí.

Píseň na popravěšti

Bylo to na svátek nanebevzetí P. Marie v roce hrůzy 1790. Karmelitky francouzského města Compiègne zpívaly ve své kapliče nešpory, když se náhle ozvaly silné rány na klášterní bránu. Na okamžik zmlkl zbožný zpěv, ale povzbuzeny příkladem staříčké představené Marie Terezie, pokračovaly sestry znovu v modlitbě žalmů.

Když zaznělo Magnifikat, byly dveře vyraženy a několik divoce vyhlížejších mužů s rudými čapkami revoluce na rozčuchaných vlasech vniklo s povykem do svatyně.

"Tak už konečně přestaňte se svým dlouhým povídáním!" zařval jeden z nich, potácející se v opilosti. "Už jste tu byly dost dlouho zavřeny. Otevřeli jsme vaše vězení a vysvobodíme vás z vaší svatě klece."

Chorové sestry zpívaly dále, jakoby se nic nedělo.

Veliké věci mi učinil ten, který je mocný a jeho jméno svaté.

Od pokolení do pokolení trvá jeho milostdenství všem, kdo se ho bojí.

"Nerozumíte? Jste volné! Můžete jít, kam chcete!" řval opilec. Řeholnice zpívaly, jakoby nic neslyšely:

Mocně zasahuje svou pravicí.

Rozprašuje ty, kdo jsou smýšlením srdce pyšní,
sesazuje mocné z trůnu povyšuje ponížené.

"Magnifikat je nejlepší revoluční písní, jaká existuje!" smál se jiný, který jako bývalý kostelník rozuměl trochu latině. Karmelitky dokončily nešpory, aniž by se daly rušit.

Potom opustily svaté místo. Zůstala jen představená, neohroženě přistoupila k rebelům a řekla:

"Opusťte ihned tuto kapli a klášter! Myslete na to, jaký zločin pácháte!"

"Zločin?" odpověděl vůdce bandy. "Zločin je oblékat mladé dívky do habitů a držet je zavřené po celý život. Máme příkaz od národního konventu vysvětlit vašim řeholnicím ve jménu lidských práv, že smějí opustit tento dům."

"Chcete nás vyhnat z našeho kláštera?"

"Vyhnat? Ne! V naší zemi může každý dělat, co chce. Chcete-li vy a pár starých mnišek zůstat, to je vaše věc. My vám nebráníme!"

"Dobře!" přikývla abatyše po krátkém váhání. "Pojďte se mnou do refektáře! Ne, všichni ne. Jen vy sám! Pak se můžete sám sester otázat."

Revolucionář vykulil oči, když žádná z řeholnic se nepřihlásila, že je ochotna opustit "hrob své svobody," jak nazval klášter.

Rozmrzen opustil se svými kumpány dům. "Já jsem se hrozně bála," přiznala sestra Anežka, nejmladší z konventu.

"Máme se bát jen Boha a ne lidí!" odpověděla představená vážně. "Ostatně budeme ode dneška každý den zpívat Veni Creator, vzývat Ducha svatého o dar bázně Boží. To je nejlepší prostředek proti lidské bázni, která není hodna křesťana a zvláště ne řeholnice."

Sestra Anežka sklonila zahanbeně hlavu.

Těžké doby přišly na ubohé karmelitky. Bylo to rok po tomto přepadení, kdy se v klášteře objevil znovu vyslanec nové revoluční vlády. Nový posel měl zdánlivě lepší způsoby: prohlásil totiž představené, že musí požádat ji a celý konvent, aby podepsali přísahu na novou ústavu.

"A když to neuděláme?" tázala se řeholnice, když převzala listinu.

"Potom jsme k naší lítosti nuceni klášter zavřít!" odpověděl muž, potřásaje rameny.

"Musím nejdříve poznat, zda podepsání lze sloučit s naším svědomím. Dejte nám týden času."

"Ale jistě, za týden přijdu tedy znovu."

Představená byla chytrá a statečná žena. Ztrávila však téměř celý svůj život v klauzuře a nevěděla mnoho o dění ve světě. Zeptala se o radu faráře v Compiegne.

"Ach, to je nepříjemná věc s tou ústavní přísahou!" povzdechl kněz, dobrý, ale málo rozhodný muž. "Stejnou listinu poslali také biskupům a kněžím. Někteří podpisují, jiní ne."

"Vyslovil se k této otázce Řím?"

"Právě že ne! To je to hrozné! Nikdo neví, co máme dělat."

"Já té listině moc nerozumím" řekla řeholnice unaveně. "Stojí tam něco, co je proti Božím příkázáním nebo porušuje právě církev?"

"To se vlastně nedá říci!" odpověděl farář váhavě.

"Co mi tedy radíte?"

"Poděpište ve jménu Božím. Jinak zruší váš klášter. Co potom bude s vašimi sestrami?"

"Dobře, tak tedy podepíšeme."

Energicky podepsala Matka Marie Terezie svým jménem dokument a jejího příkladu následovaly bez váhání všechny sestry.

"Věděl jsem, že jste rozumná," řekl revolucionář, když přijímal listinu.

V ten den cítila představená poprvé břímě svých let. Unavena se vlekla do kaple a klesla na kolena před svatostánkem. Ta, která se nezalekla žádné pozemské moci, měla obavy, že svým podpisem učinila něco nesprávného.

Ostatně sestrám se dostalo jen krátké doby milosti. 13. září 1793 dobyla luza klášter a vyhnala všechny řeholnice na ulici. Sestry našly přístřeší u katolických rodin.

Teprve nyní se představená dověděla ku svému nemalému zděšení, že se podepsáním provinila, ano, že papež vyloučil všechny, kdo přisahu neodepřeli, ze společenství církve. Její srdce se málem zastavilo úzkostí a hrůzou.

V těch úzkostech sestavila novou listinu, kterou prohlásila, že podepsala jen z neznalosti skutečného stavu věcí a slavnostně odvolává. Současně nabídla Bohu svůj život za záchranu Francie. S touto listinou se vydala na cestu ke svým spolusestrám. Žádná z nich se nezdráhala list podepsat.

"Ale co s námi bude?" ptala se Anežka váhavě, když jí představená předložila listinu. "Co s námi udělají?"

"Pravděpodobně nás povedou na guillotinu," odpověděla stará řeholnice bez váhání.

"Ó můj Bože!" zasténala mladá sestra a zakryla si rukama obličej. Často byla nucena jít kolem strašného krvavého lešení, které nyní stálo ve všech městech Francie. S hrůzou se odvracela a když se potom vrátila domů, chvěla se na celém těle.

"Na guillotinul!" koktala zbledlými rty.

"No, vidím, že nechceš podepsat," řekla představená a brala listinu zpět.

"Ne, ne!" zvolala sestra Anežka rychle, "Je to vskutku pravda, že propadne klatbě, kdo neodvolá?"

"Ano, je tomu tak! Jestliže se tedy bojíš víc Boha než lidí, tak podepiš! Jestli naopak, nech být!"

"Podepíši!" odpověděla mladá karmelitka nezvučně. Její ruka se tak chvěla, že sotva dokázala udržet pero. Abatyše, jevící se ve svých

energických způsobech často trochu tvrdá, vzala sestru mateřsky do náručí a řekla srdečným hlasem:

"Jaké jsi ty přece ubohé bázlivé jehňátko, sestro Anežko. Vždyť jsme všichni v rukou Božích. Čeho bychom se měly jiného bát než urazit Boha? Modlíš se ještě také denně Veni Creator k Duchu svatému za dar bázně Boží?"

"Ano, matko představená!" přikývla Anežka v slzách.

"Pak je všechno v pořádku. Až přijde hodina zkoušky, budeš silná."

Listinu poslala představená novým pánům v Compiègne. Rudí soudruzi pěnili vztekem. Vyhledali vyhnané řeholnice v jejich bytech a přivezli je spoutané na voze do pařížského státního vězení. Po čtyřech dnech je všechny odsoudili k smrti.

Šestnáct karmelitek ochotně vstoupilo na popravčí káru kterou byly dopraveny k valu Vincennes. Přes hodinu trvala cesta, ale přes sluneční úpal je doprovázel divoký zástup lidu povykující a posmívající se. Bylo to, jakoby hlavní město chrlilo ze svých stok vyvrhel lidstva. Nejsprostšími nadávkami se luza rouhala smrti zasvěceným a házela po nich kamení a bláto ulice.

Abatyše to zařídila tak, že sestra Anežka, nejbázlivější ze všech, stála po její straně.

"Odvalu, sestřičko," šeptala jí. "Jsme na cestě k nebeské svatební hostině. Náš Pán chce vidět radostné tváře."

"Ano, Matko představená!" šeptala sestra Anežka rty bílými jako sníh, chvějíc se hrůzou. "Ale ti povykující a klející lidé! Tak velice se jich hrozím!"

"Zavři oči, potom je nebudeš vidět," radila jí stařenka.

Konečně se přiblížily k cíli.

"Guillotina!" jásala krvežíznivá luza, když došli k popravišti.

"Brána k pokoji!" těšila představená. "Sestry, budeme zpívat."

Svým křehkým hlasem zanotila Salve Regina. Pak začal celý smrti zasvěcený konvent svatou píseň a nad rouhajícím se a tupícím davem znělo čistě a jasně: "Salve Regina! Zdravas buď Královno, Matko milosrdenství!"

A stalo se, že divoká horda náhle umlkla. Všichni naslouchali nezvyklým tónům, které se nad nimi jasně nesly jako stříbrný let holubic. Tak dospěly řeholnice v klidu až na náměstí.

"Veni Creator Spiritus!" přikázala představená. A chor řeholnic pěl starodávné vzývání Ducha svatého.

"Přijď, tvůrce Duchu svatý k nám a navštiv myslí našich chrám, sestup z nebeské výsosti duše nám naplň milostí."

Bubeník tloukl pochod smrti. Ale svatá píseň převýšila hluk bubnu. První z chorových sester poklekla před představenou, přijala její požehnání a vystoupila na stupně krvavého ležení, kde ji čekal rudě oblečený kat. Potom sklonila pod sekerou svou hlavu, která s hukotem spadla. Následovala druhá karmelitka, potom ostatní, jak chodily dřív do své svatyně. Sestra Anežka byla na smrt bledá, ale už se nechvěla. Statečně hleděla vstříc chvíli, kdy také ona měla dokonat svou oběť.

Stále tišeji zněl chor zpívajících:

"Rač světlo v mysli rozžehnout, vlij do srdcí nám lásky proud, našeho těla slabosti zhoj silou svojí milosti."

Stále znovu se mňhal ocelový blesk. Nakonec zpívaly už jen dvě, stará představená a sestra Anežka, na jejichž bledých tvářích se zrcadlila v očekávání mučednictví podivuhodná červeň. Zvuk jejího hlasu byl stále silnější, svatá píseň stále jásavější.

"Zněj Bohu Otcí píseň chval, i Synu, který zmrtvých vstal, též Duchu, dárce radosti zněj chvála celou věčností!"

Nyní klečela i Anežka před starou řeholnicí.

"Prosím o vaše požehnání, Matko představená!" řekla tiše.

"Nebojíš se?" zeptala se šepem abatyše.

"Ne, nyní už ne!" usmála se sestra.

"Tak jdi s Bohem na svou poslední cestu!" Chvilí spočívala ruka stařenky na její hlavě. Potom sestra Anežka, nejmladší z konventu v Compiègne, vstala, vystoupila po schodech, pomalu a plna po-svátné úcty jako v onen den, kdy přistupovala ke stupňům oltáře, aby přijala z rukou biskupa věnec duší Bohu zasvěcených. A jasným hlasem zazpívala první verše Magnifikat:

"Velebí má duše Hospodina a duch můj jásá v Bohu, mém Spasiteli, neboť shlédl na nízkost své služebnice, hle, od této chvíle mne budou blahoslavít všechna pokolení!"

Bez dechu ztrnule hleděl dav na mladičkou Boží nevěstu, která se přívětivě usmála na kata, jako kdyby jí měl prokázat největší dobrodiní. Potom si klekla pod guillotinu a ona, stále tak bázlivá, přijala bez bázně smrtící ránu.

Jako poslední vystoupila na krvi zalité stupně staříčká představená, zpívajíc slabým hlasem poslední verše Magnifikat. Také ona, která se na zemi nikdy nebála jiného než Boha, skončila svůj život s hrdinskou statečností.

Příští den, výročí pádu Bastilly, řádila pařížská luza v opilé divokosti. Šestnáct karmelitek však už přijalo z rukou svého nebeského Ženicha věčnou korunu.

Papež Pius X. je 27. května 1906 v basilice svatého Petra prohlásil za blahoslavené.

Pouhý cirkusový klaun

Na věži kostela tlouklo jedenáct hodin, když farář horské bavorské vísky zavřel svůj breviář. Příští den bude zas požehnán velkou námahou: čekají přece biskupa, který přijde do osady k biřmování. Kněz se chtěl právě odebrat do své ložnice, když zazněl plechovým zvukem domovní zvonek.

"To mě asi volají k nemocnému!" pomyslel si farář a spěchal otevřít. Velice se však podivil, když vstoupily dvě děti, chlapec a dívka, o kterých bezpečně věděl, že nepatří k jeho farnosti.

"Promiňte, pane faráři, že rušíme tak pozdě!" řekl štíhlý černo-vlasý hoch, značně vytáhlý na svých třináct let. Ale má sestra a já bychom rádi zítra přijali biřmování."

Udiven hleděl farář na chlapce a o rok mladší dívku, malou půvabnou osůbku s jasnýma modrýma očima.

"To se ale hlásíte dost pozdě!" potřásl bělovlasou hlavou. "Jak se vlastně jmenujete?"

"Já jsem František Meisner a to je má sestřička Rosvita," prohlásil hoch. "Jsme artisté," připojil pyšně.

"Kdo jste?"

"Artisté!" Pracujeme v cirkuse Belloni, který měl dnes večer úvodní představení. Proto přicházíme tak pozdě, protože naše číslo je až na závěr!"

"A co vlastně děláte v cirkuse?" tázal se starý duchovní správce zmaten.

"Holandské jezdce! To je tak: já přijdu s vozíčkem, který táhne pes bernardýn do manéže a postavím do kruhu tučt mléčných konví. Potom vyjede Rosvita na vozíku s ponym a rychlým klusem objíždí konve. Přirozeně nesmí žádnou porazit, to by zkazila číslo. Já pak vyskočím na koně, jedu ve stoje, postavím se na ruce a provádím jiné dovedné kousky. Na závěr skočím dvojité salto dozadu přes jedoucí vozíček."

"Tak, tak, dvojité salto!" mnil farář zmateně.

"Dvojité salto nazad je velmi těžké!" ujišťovala dívka významně.

"Ano a nyní skočíte za noci dvojitým saltem do fary a chcete jít zítra k biřmování. Víte vůbec něco o svatém biřmování?"

"Všechno," odpověděl František sebevědomě.

"To tedy uvidíme!" Farář zkoušel děti přísně, ale ty nezůstaly dlužny ani jedinou odpověď. Musel přiznat, že se vyznaly lépe než některé dítě z jeho osady.

"Kde jste se to všechno naučily?" ptal se udiven. Jste jistě celý rok na cestách, hned tu, hned tam. Nebo máte u cirkusu kněze?"

"Ne, ale hloupého Augusta!"

"Hloupého Augusta? Chcete si tropit žerty ze starého člověka?"

"Ale vůbec ne, pane faráři!" odpověděl hoch rychle. "Pan Panto, který hraje v cirkuse hloupého Augusta, nás učil."

"Tedy právě hloupý August! Ale zdá se, že svou věc nedělal špatně. Rád bych ho také poznal."

"Ano, to musíte udělat, pane faráři!" zvolala Rosvita. "Ten dovede pěkné žerty. Když ještě s druhým klaunem hraje americkou holírnu, smějí se všichni až pláčít." "Při střelení do jablka je ještě lepší!" ujišťoval František. "To šlí publikum smíchem. Můžeme vám obstarat na zítřejší večer volnou vstupenku. Přirozeně v loži."

"Už jsem nebyl čtyřicet let v žádném cirkuse!" smál se kněz.

"Potom už je nejvyšší čas!" mnil malý artista. "Můžete klidně přijít. Vše je u nás velmi slušné."

"Máme také lvy!" chlubila se Rosvita.

"Ano, ale byly jste už u zpovědi? Víte přece, že svaté biřmování třeba přijmout ve stavu milosti a vy jste už jistě dlouho nebyly u svátostí."

"V neděli jsme byly u zpovědi a svatého přijímání," odpověděla dívka.

"Musím se ale přesvědčit, že jste řádně katolicky pokřtěni."

"Přirozeně," odpověděl hoch. "Hloupý August nám řekl, že si máme vzít sebou křestní listy. Tady jsou."

"Ano, pak je vše v pořádku!" přikývl farář. "Pak můžete opravdu zítra k svatému biřmování. A máte také kmotry?"

"Ó já!" poškrabal se chlapec za ušima. "Na to jsme nevzpomněli."

"V naší osadě je zvykem, že každý má svého vlastního biřmovacího kmotra. Ten přijímá důležitý úřad a má pečovat o to, aby biřmovanec, až doroste, se choval tak, jak se sluší na křesťana, který přijal Ducha svatého. Kdo by tedy mohl být vaším kmotrem?"

"Hloupý August!" odpověděly současně.

"Hloupý August jako biřmovací kmotr? Nevím! To se mi tak docela nezdá!"

"Ale pan Ponto je zcela řádný a vážný muž. Docela jiný než potom, když dělá v manéži své šprýmy."

"V takovém cirkuse jsou děti jako vy vydány jistě mnohým nebezpečím," uvažoval kněz.

"No, tak zlé to není!" odpověděl František. "Salto není vůbec tak nebezpečné. Později chci pracovat jako létající na vysoké hrazdě. Tu by si člověk mohl zlámat vaz."

"Tak jsem to vlastně nemyslel!" smál se farář. "Myslím na nebezpečí pro spásu vaší duše. Mezi kočujícími je jistě mnoho lehkomyslných lidí."

"Jistě nejsou všichni svatí!" mnil František. "Ale na svou sestřičku dávám pozor."

"A na tebe? Kdož dává pozor na tebe?"

"Hloupý August!"

"Nuže dobře, potom nemám nic proti tomu, když bude tvým kmotrem. Rád bych s ním po svatém úkonu také mluvil."

"Jistě přijde."

"Ale ty, Rosvito musíš mít kmotru! Je zvykem, že u dívek přejímá kmotrovství žena. Máte u cirkusu ženu, která by to mohla převzít?"

"Je tu krasojezdkyně," uvažoval hoch. "Ale ta se k tomu asi nehodí. Snad tanečnice na lanu?"

"Ta je přece evangelička," připomněla Rosvita.

"Ano, to také nejde. Krotitelka, která pracuje s tuleni. To také nejde. A ostatní nejsou katolíci."

"Ano, koho tedy vezmeme?"

"Snad by to mohla být nějaká žena ze vsi?"

"To je vlastně proti smyslu kmotrovství, neboť kmotři mají úkon bdít nad životem biřmovance. Ale když to jinak nejde! Zeptám se své hospodyně, jestli to udělá. Snad ještě nespí."

Za chvíli se objevila farní hospodyně, ale vylekala se skoro k smrti, když ji farář žádal, aby převzala kmotrovství malé artistce.

"Ale ne, pane faráři!" bránila se. "To přece nejde být kmotrou dítěti, které vůbec neznám. A potom právě takovému dítěti!"

"Rosvita je hodná dívka, za tu se nemusíte stydět!" opakoval farář přísně.

"Ale cirkusačka!" Dobrá Anastasie udělala kříž, jakoby ji po koušel živý ďábel. "Jako biřmovací kmotra vstupují přece s dítětem

do duchovního přibuzenství. Ne, ne, důstojnosti, to ode mne nemůžete žádat."

"Tak jděte ve jménu Božím zas do postele!" řekl farář hněvivě.

"Něco takového, cirkusačka!" opakovala si kuchařka stále celá bez sebe, když opustila pokoj.

"Což je dítě od cirkusu něco špatného?" ptala se Rosvita a hleděla na faráře svýma modrýma očima vylekaně.

"Ne, ale moje Anastasie si to myslí!" chlácholil kněz. "No, běžte nyní zas domů. Už je čas, abyste šli do postele. Já už zítra ráno nějakou kmotru najdu. Snad pomůže kostelnice. To je rozumná osoba."

Zavčas druhého rána se řadily děti se svými kmotry ve svých nedělních šatech. Kostelnice, která měla dobré srdce a soucit s ubohým dítětem od cirkusu, ráda převzala úkol kmotry. Ona a hloupý August splnili svou úlohu dobře.

Položili svou ruku na ramena dětí, když je biskup biřmoval. František dostal biřmovací jméno Křištof. Tak se jmenoval pan Ponto. Rosvita si zvolila jméno své kmotry - Walburga.

"Tak, mé dítě," řekla kostelnice po svaté slavnosti. "Jsi nyní mou malou kmotřenkou a já jsem ti ještě honem obstarala růženec. Jistě se ho pomodlíš jednou za mne, až budeš mít čas."

"Určitě, milá paní!" přikývla Rosvita horlivě. "Možná, že tě v životě už neuvidím, neboť ty pocestuješ ve svém pestrém voze do světa a já zůstanu u svého Xavera, kostelníka. Budeš-li moci, napiš mi příležitostně. Já ti hned odpovím. A ještě něco. Ať víš, že já se budu za tebe každý den modlit Otčenáš: vždyť nyní mám přece velikou zodpovědnost za tebe. Budu také prosit tvého anděla strážce, aby u tebe zastupoval mé místo. Myslím, že u cirkusu je přece potřeba dobrého anděla strážce."

"Ano, jistě, až bude František pracovat na vysuté hrazdě a já na vysokém laně."

"Ještě toto! Moje kmotřenka bude tanečnicí na laně! Pak ovšem musí anděl strážný dvojnásob bdít."

"Já jsem vám přinesla pro dnešní večer volný lístek. Místo v loži. Určitě musíte přijít."

"Ale jistě přijdu a děkuji ti, mé dítě!"

Pan Ponto, cirkusový klaun, se opravdu po slavnosti dostavil na faru. Pan farář byl velmi udiven, když v něm poznal vážného,

dobrého muže, který si byl zcela vědom povinností, přijatých kmotrovstvím.

Sám biskup si přál vidět zvláštního kmotra.

"Milý příteli," řekl tiskna mu ruku. "Pan farář mi všechno vyprávěl. Vy jste připravil děti k velké svátosti. Pečujte také v budoucnosti o oba! Hled'te, biskup uděluje svátost, nemůže však nad dětmi bdít. To je nyní vaše úloha. Budu s vámi i v budoucnu ve svých modlitbách. Neboť biskup se modlí denně za své biřmovance a kmotry. Tak my dva budem držet spolu a spolu působit k spáse nesmrtelných duší, já biskup a vy

"Hloupý August od cirkusu!" dokončil pan Ponto s úsměvem. "Můžete se na mne spolehnout. Obě děti mi byly svěřeny jedním dobrým a statečným mužem. Jejich otec byl artista ve stejném cirkuse, s nímž já dosud cestuji. Spadl z kopule cirkusového stanu. Na smrtelném lůžku mě prosil, abych se staral o děti a já jsem to dosud dělal, jak jsem uměl nejlépe. I matka měla nehodu ve svém povolání jako tanečnice na laně. Od smrti rodičů jsem oběma otcem i matkou spolu."

"Ale nemohly by si děti vybrat jiné povolání?" mnil biskup váhaje. "Myslím, že cirkus přináší mnoho nebezpečí pro tělo i duši."

"Děti už mají jednu artistickou krev, Excellence!" odpověděl klaun. "Nechte je u jejich povolání, které jim dává radost. Je tak dobré a čestné jako každé jiné. Já budu mít otevřené oči a chránit je na těle i duši, jak jen budu moci. Na to vám rád dám svou ruku."

Na večerním představení seděla blahobytná paní kostelníková ve své loži a těšila se zvláště z poutavého čísla, která předvedly děti. Rosvita jí obratně hodila za svého vozíčku s ponym několik květin. Slzela smíchy nad klaunovými žerty.

Po představení překvapila biskupa, který přenocoval na faře, kapela a zahrála mu dostaveníčko.

"Snad není cirkusový národ docela tak špatný, jak si často myslíme!" řekl biskup faráři. "V každém případě bych si přál mít víc tak apoštolsky smýšlejších lidí jako hloupý August."

V příští době měl Krištof Ponto často příležitost přestoupit k mnohem většímu cirkusu. Byl však ochoten přijmout nabídku jen když prohlásí, že budou současně angažovat i obě děti, které nyní pracovaly společně na visuté hrazdě.

Po mnoho let byl jejich věrným otcovským rádcem. Ale pak přišel den, kdy si naposled setřel líčidlo z tváře. Stará bolest, která ho stále více trápila, uvrhla ho na lůžko. Konec přišel nečekaně rychle.

Když věděl, že musí zemřít, zavolal si ještě jednou k sobě oba mladé lidi a řekl: "Ano, děti, jde to se mnou ke konci a brzy budu muset skládat milému Pánu Bohu počet ze svého života. Doufám, že bude milosrdně soudit hloupého Augusta, který se snažil dělat po celý život lidem radost."

Vyčerpaný nemocný mlčel. Na jeho čele vyvstal bledý pot.

"Nesmíš tolik mluvit, strýčku Ponto!" prosil ho František, který vyrostl ve švarného mladého muže. "Přiliš tě to namáhá."

"Ach, vždyť už brzy budu dlouho odpočívat. Ještě jenom vám musím říci. Jak Bůh dá, uvidím zas vaše milé rodiče, vaši matku a otce, který mi vás světil na smrtelném lůžku. Doufám, že budou se mnou spokojeni. Jak jsem mohl, vždy jsem vám radil a chránil vás od chyb a nehod. Děti, myslete na to, že artista nosí při každém představení svou pohřební košili. Žijte tak, abychom se všichni jednou v nebi uviděli."

Nemocný chtěl ještě něco říci, ale pak ho přepadlo náhlé těžké chrlení krve. V bezvědomí padl do svých peřin a už se víc neprobral. S pláčem stáli oba mladí artisté u jeho hrobu a házeli na rakev dobrému šlechetnému muži poslední květiny. Bylo jim, jakoby znovu ztratili otce.

Konec.

OBSAH

Prodavač růží z Jericha.....	5
Stařec z Efesu.....	12
Tajný král.....	15
Lampa pošetilých pannen.....	19
Mikuláš poráží d'ábla.....	25
Jeník to dokázal.....	30
Krvavé letnice v Dokkum.....	40
Biskup se učí kázat.....	43
Králův sen.....	46
Noc očí.....	47
Student prodá své knihy.....	53
Ztřeštěný Melchior.....	56
Špatný žák se stane velkým knězem.....	64
Hoši umějí umírat.....	69
Dívka Luz.....	77
Píseň na popravišti.....	82
Pouhý cirkusový klaun.....	88

**Pro potřebu Svaté Hory vytisklo SCRIPTUM
Celetná 5, Praha 1**